

Kunst,
weten-
schap &
idealen

TEYLERS
museum

OUDESTE ★
MUSEUM
VAN ★ NEDERLAND

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	P7	Partners en begunstigers	P14	Publiek	P22	Diversiteit en inclusie	P40	Kunst en wetenschap	P44
Verslag van raad van toezicht	P11	Activiteiten	P15	Bezoekcijfers 2022	P24			Introductie	P45
		Subsidiënten en begunstigers 2022	P19	Tentoonstellingen	P26			Kunst	P46
				Educatie	P32			Wetenschap	P49
				Marketing en communicatie	P35				
Bedrijfsvoering	P53	Financieel verslag	P60			Bijlagen			P67
		Cijfers	P61			Aanwinsten	P68	Stichtingen	P72
		Toelichting op de Jaarrekening 2022	P62			Bruiklenen	P71	Personeel	P74
		Samenvatting exploitatierekening	P66						

Belangrijkste cijfers 2022

34.918

deelnemers
educatie

22.980

volgers
op Instagram

€ 4.628.853

eigen
inkomsten

meer dan

600

aanwinsten

€ 3.582.200

Subsidie
OCW

147.274

bezoekers

63

nieuwe
vrienden

45

FTE's

Inleiding

Teylers Museum is vernoemd naar Pieter Teyler (1702-1778), een vermogende Haarlemse zijdehandelaar, bankier en ondernemer. Als man van de Verlichting vond hij dat iedereen recht heeft op een gelukkig leven. Armezorg, onderwijs en de beoefening van kunst en wetenschap hadden zijn grote belangstelling. In zijn testament bepaalde hij dat zijn vermogen moest worden ondergebracht in een stichting die zijn idealen zou voortzetten. Vanuit Teylers Stichting gaven vijf vrienden vorm aan Teylers idealen. Hieruit groeide Teylers Museum.

De Ovale Zaal opende in 1784 zijn deuren. Teylers Museum is daarmee het oudste museum van Nederland, met een unieke collectie. Fossielen, instrumenten, boeken, munten, prenten en tekeningen: hier werden kunst en wetenschap gestimuleerd, de aarde, het heelal en het leven in kaart gebracht en nieuwe ontdekkingen gedaan.

In de loop van de negentiende en twintigste eeuw werden nieuwe ruimten aan de Ovale Zaal toegevoegd voor alle activiteiten en om de groeiende collecties te bergen. Tegelijk bleven de bestaande zalen met hun inrichting onveranderd. Voor hedendaagse bezoekers is het alsof zij een tijdreis maken. Teylers was én is een plek om je eindeloos te verwonderen. In mei 2017 werd het gerestaureerde Lorentz Lab geopend, de plek waar Nobelprijswinnaar Lorentz bijna twintig jaar werkte. Eind 2021 opende het voormalige woonhuis van Teyler als onderdeel van het museum weer voor publiek.

Collecties en gebouw vormen samen een unieke erfenis uit de Verlichting, waarmee we vragen van nu kunnen duiden en vanuit het heden kunnen terugkijken naar het verleden. Kunst en kennis zijn hier aan elkaar gesmeed: Teylers Museum is Michelangelo én Einstein.

Missie

Teylers Museum wil de hedendaagse belangstelling voor kunst en kennis activeren vanuit zijn unieke erfenis uit de Verlichting.

Deze erfenis omvat naast uitzonderlijke collecties, een authentiek monumentaal gebouw en een rijke geschiedenis, ook een manier van denken die zich kenmerkt door een drang naar vernieuwing en ontdekking en het delen van kennis om de wereld te verbeteren.

Teylers en duurzaamheid

2

binnentuinen
beplant

2

luchtbehandelings-
kasten

voorzien van
warmteterugwinning
en energiezuinige
componenten

365

ruiten vervangen
door duurzaam
vacuümglas

168

buitenkozijnen
geschilderd

16%

minder gas
gebruikt

t.o.v. 2021

11

ton minder CO2
uitgestoten

t.o.v. 2021

8

gevelstenen
gerestaureerd en
opnieuw gekleurd

4

sets historische
deurstellen
gerestaureerd

en in authentieke kleuren
geschilderd

Voorwoord

2022 was een prachtig jaar voor Teylers Museum. We verwelkomden bijna 150.000 bezoekers. Dat hadden we aan het begin van het jaar niet durven dromen. Toen ik op 1 januari het stokje van Marjan Scharloo overnam, zaten we nog in lockdown en was het einde van de coronapandemie nog niet in zicht.

Uit de lockdown

Dat we als culturele sector telkens achteraan stonden bij het afschalen van de coronarestricties, deed pijn. De maat was vol toen de winkels weer open mochten zonder coronatoegangsbewijs en de musea dicht moesten blijven. Het bracht ons ertoe om voor het eerst in ons 238-jarige bestaan burgerlijk ongehoorzaam te zijn: op 19 januari waren we open als 'Winkel van de Verwondering'. Wat was het heerlijk om weer bezoekers te ontvangen!

Op 26 januari heropende het museum en werden we verblijd met een bezoek door de pas aangetreden staatssecretaris van Cultuur en Media Gunay Uslu. Dat voelde als een hartverwarmende steunbetuiging, aan ons en aan alle musea. Hopelijk liggen lockdowns achter ons en kijken we straks op 2022 terug als het jaar waarin het herstel in de museale sector werd ingezet.

Met *Vogelpracht*, een tentoonstelling waarin de unieke, negentiende-eeuwse grootformatpublicatie *The Birds of America* van John James Audubon centraal stond, kwamen we in ieder geval goed uit de startblokken. Langzaamaan vond het publiek de weg terug naar ons museum. De tentoonstelling werd met een 8,1 gewaardeerd. Ook kwamen veel bezoekers speciaal voor het gerestaureerde Pieter Teylers Huis, dat na de januari-lockdown past echt goed bezocht kon worden door ons publiek.

Blijven bloeien

De tweede helft van het jaar voelde als voorheen. Cruciaal was het uitblijven van een corona-najaarsgolf. Maar dat niet alleen. We hebben hard gewerkt aan het terugwinnen van onze vaste bezoekers en het aantrekken van nieuwe bezoekers. Uit landelijke cijfers blijkt dat dat niet eenvoudig is: veel musea trokken minder publiek dan voorheen. Bovendien lijkt een deel van de bezoekers minder gebruik te maken van cultuur.

Om een bloeiend museum te blijven, is het dus zaak om naast onze reguliere bezoekers ook nieuw publiek te trekken. Onderzoeksbureau Motivaction onderzocht voor ons wat de meest kansrijke doelgroep is. Met dit in het achterhoofd organiseerden we *Vier de zomer in Teylers*, waarbij bezoekers de kans kregen om in zomerse festivalsferen van

het museum te proeven. Er stond bewust geen tentoonstelling centraal, maar juist het museum en de vaste collecties zelf. We ontwikkelden een activiteitenprogramma en een marketing- en communicatiecampagne waarbinnen we hebben geëxperimenteerd. Met succes: uit onderzoek van Motivaction bleken we met *Vier de zomer* daadwerkelijk nieuw publiek te trekken. Bovendien zaten we – ondanks die warme, zonnige zomer – op 100% van ons bezoek vergeleken met 2018 en 2019. Een prachtig resultaat.

David Hockney in alle zalen

Maar het meeste bezoek trok natuurlijk *Hockney's Eye*. Een tentoonstelling die we samen met het Fitzwilliam Museum in Cambridge organiseerden en die volgens NRC 'Teylers past als een jas.' De tentoonstelling bood een unieke kijk op het werk van de beroemde Britse kunstenaar David Hockney en was een echte ode aan zijn visie en techniek. Kunst en wetenschap gingen hand in hand en de bezoeker werd meegevoerd in de manier waarop Hockney naar kunst kijkt. De opzet bleek geslaagd: maar liefst 68% van de geënquêteerden gaf aan na afloop anders te kijken naar kunst. De tentoonstelling trok in vier maanden bijna 90.000 bezoekers. De tentoonstelling verspreidde zich over het hele museum. Zo waren in de wetenschappelijke zalen en in Pieter Teylers Huis reconstructies te zien van historische artistieke hulpmiddelen zoals de camera obscura, hingen Hockney's iPad-drawings in de Eerste Schilderijenzaal en was in de Tweede Schilderijenzaal het indrukwekkende *Woldgate Woods* – een dromerige reis door een winterlandschap – te zien. Ondanks de uitbreiding van de tentoonstelling over het hele museum, werd het soms door onze bezoekers als druk ervaren. Een van de redenen is dat men na

Marjan Scharloo overhandigt symbolisch de sleutels van het museum aan nieuwe directeur Marc de Beyer

Staatssecretaris van Media en Cultuur Gunay Uslu bezoekt het museum op de eerste dag na de lockdown

Opening Hockney's Eye

de anderhalvemetermaatschappij drukte anders ervaart. Het is iets om voortaan rekening mee te houden.

Marjan Scharloo

Er vonden mooie bijeenkomsten plaats, zoals het afscheid van mijn voorganger Marjan Scharloo, uitgesteld vanwege de pandemie. Minister van OCW Robbert Dijkgraaf sprak Marjan toe en het prachtige schilderij *Molens te Giethoorn* van Willem Bastiaan Tholen, aangekocht ter gelegenheid van haar afscheid, werd onthuld. Bovendien ontving Marjan het eerste exemplaar van de nieuwe Teylers Museum Penning, bedoeld voor personen die een uitzonderlijke bijdrage aan het museum geleverd hebben.

Eric Ebbinge

Helaas was er ook verdrietig nieuws. Eric Ebbinge, directeur van het museum van 1983 tot 2001, overleed op 30 augustus. Hij heeft veel betekend voor Teylers: hij realiseerde in 1996 de nieuwbouw en blies het verzamelen van eigentijdse kunst nieuw leven in. Zonder hem was Teylers Museum niet geweest wat het nu is en daar zijn we hem dankbaar voor.

Positief resultaat

Door het succesvolle jaar sluiten we 2022 af met een positief resultaat van € 411.212. We zijn ook het ministerie van OCW zeer dankbaar voor de noodzakelijke coronasteun. De komende jaren zullen niet eenvoudig worden. Nu een deel van de bezoekers minder van cultuur gebruik maakt zullen we onze doelgroepen blijven verbreden en met gerichte campagnes en aantrekkelijke tentoonstellingen publiek naar ons mooie

museum moeten trekken. Iets dat steeds ingewikkelder en kostbaarder wordt. Het positieve resultaat, gecombineerd met de warme steun van dierbare Vrienden en donateurs, is dus meer dan welkom voor een bloeiende toekomst van het museum.

Tot slot

Het team van Teylers Museum heeft zich afgelopen jaar met hart en ziel voor het museum ingezet. Dat geldt voor de collega's op de vloer – beveiligings-, kassa- en winkelmedewerkers, rondleiders, schoonmakers en de collega's van Truffels die het Museumcafé bestieren. Maar ook voor de collega's achter de schermen, van collectiebeheerders tot educatoren, van de financiële administratie tot Partners en Begunstigers, en alle anderen. Er gebeurt zoveel meer achter de schermen dan het maken van tentoonstellingen. Met zijn allen dragen we bij aan het succes van het museum. Dat geldt ook voor de leden van de Raad van Toezicht, Directeuren van Teylers Stichting en de bestuursleden van Teylers Museum Vrienden Fonds.

2022 was een mooi jaar waar zowel wijzelf als onze bezoekers veel plezier aan hebben beleefd. Ik zie zeer uit naar wat komen gaat. Met *Surreal Science*, *Thuis bij Teylers*, *Vier de zomer*, *Wybrand Hendriks* en hedendaagse kunst in Pieter Teylers Huis wordt 2023 weer een prachtig, zeer gevarieerd jaar!

Marc de Beyer
Algemeen directeur

Conservator Jane Munro van het Fitzwilliam Museum leidt leerlingen rond door *Hockney's Eye*

Medewerkers en vrijwilligers bij het Kerstfeest in de Philharmonie

Verslag van Raad van Toezicht

In januari 2022 is Marc de Beyer gestart als nieuwe directeur bij het museum. De Raad is blij over zijn komst en kijkt met tevredenheid terug op zijn eerste jaar! In 2022 keerde bij de Raad van Toezicht zelf de normale 'bedrijfsvoering' enigszins terug na twee jaar pandemie. Zo kon er eindelijk weer uitgebreider worden kennisgemaakt en samengewerkt met Directeuren van Teylers Stichting en de bestuursleden van Teylers Museum Vrienden Fonds.

Afgelopen jaar hebben ook de bezoekers Teylers Museum weer gevonden. Ons mooie museum ontving zelfs meer bezoekers dan in 2019 en dat is in belangrijke mate te danken aan de inzet van alle medewerkers. Tijdens *Vier de zomer in Teylers* konden zij al hun creativiteit kwijt. Bij *Vier de zomer* werd een nieuwe projectmatige manier van werken geïntroduceerd, iets dat door collega's van verschillende afdelingen zeer werd gewaardeerd. Daarnaast waren ook *Vogelpracht* en *Hockney's Eye* echte publiekstrekkingen.

Na acht jaar heeft Edzo Huisman aan het einde van 2022 de Raad van Toezicht verlaten. Edzo was afgevaardigd vanuit Teylers Stichting en de Raad heeft lang van zijn juridische kennis gebruik mogen maken.

**Stan
Kaatee**

**Voorzitter
(17-03-2020 / 16-03-2024)**

Directeur-generaal Werk
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Bestuurslid Janna Bosselaarfonds

**Jorrit
Kelder**

**Lid
(15-06-2021 / 15-06-2025)**

Senior subsidieadviseur strategische
en academische zaken
Universiteit Leiden

**Edzo
Huisman**

**Namens Teylers Stichting
Vicevoorzitter
(01-01-2015 / 31-12-2022)**

Notaris bij Huisman,
Hoogendoorn & Wieringa Notarissen
Bestuurslid Stichting
Roodenburg Van Looy
Bestuurslid Stichting Fonds van wijlen
dr. Jacobus van Zanten

**Niels
Teves**

**Namens Teylers Stichting
(01-01-2016 / 31-12-2023)**

Co-CEO Fintage House
Directeur Doopsgezind
Predikfonds Haarlem

**Claasje
Quadekker**

**Lid
(14-03-2019 / 13-03-2023)**

Rector-bestuurder
Lyceum Sancta Maria Haarlem

**Caroline
Visser**

**Penningmeester
(14-03-2019 / 13-03-2023)**

Lid Raad van Toezicht Stichting ARK
Bestuurder Stichting Albron
Lid Raad van Toezicht
Open Rivers Programme
Bestuurder NL Space Campus

Audubon's Warbler
SYLVIA AUDUBONI, Townsend
1. Male, 2. Female

Hermit Warbler
SYLVIA OCCIDENTALIS, Townsend
2. Male, 3. Female
Paint, Olive-brown, Blue
REYNOLDS AMERICAN

Black-throated gray Warbler
SYLVIA NIGRORUBRUS, Townsend
3. Male, 4. Female

Zijn zetel wordt per 1 januari 2023 ingenomen door Frederike van Citters-van de Grampel, eveneens lid namens Teylers Stichting. Caroline Visser volgt Edzo Huisman op als vicevoorzitter van de Raad van Toezicht.

In maart 2023 stelde de Raad de jaarrekening 2022 vast. De jaarrekening kende een positief resultaat van € 411.212. In 2022 heeft het museum nog aanvullende coronasteun van de Rijksoverheid ontvangen, waardoor de exploitatie, ondanks de verplichte sluitingen, geen moment gevaar heeft gelopen. Het ministerie van OCW verdient hiervoor onze grote dank. De Raad is ook dankbaar voor enkele legaten die ons dit jaar ten deel zijn gevallen.

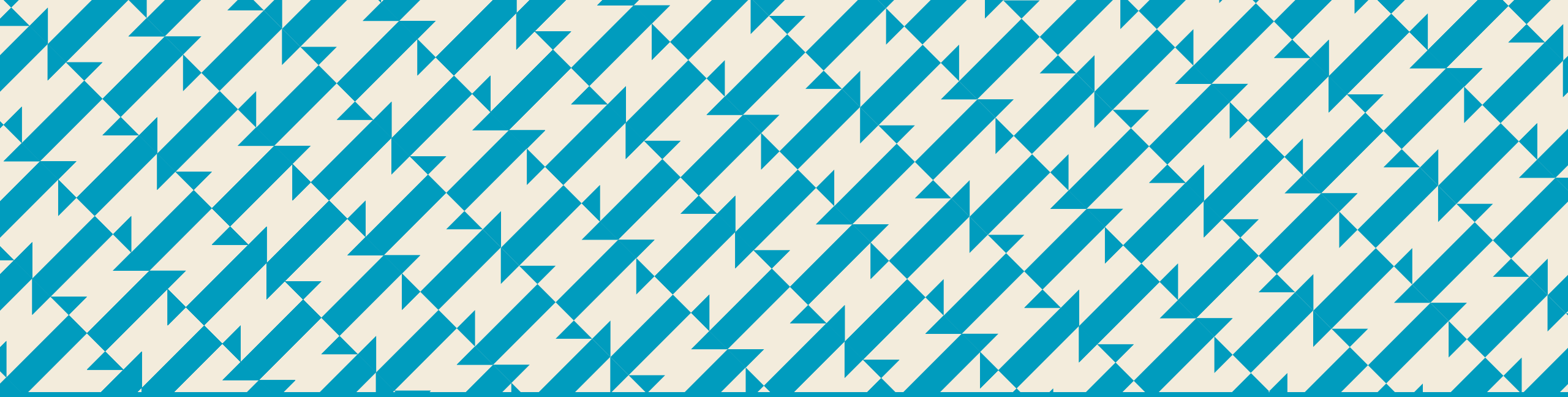
Halverwege het jaar hebben leden van de Raad meegedaan met de medewerkers aan een uitgebreide training over diversiteit en inclusie. Voor de toekomst van het museum is het van het grootste belang aansluiting te vinden bij nieuwe groepen in de samenleving. Verwondering naar nieuwe inzichten is altijd de dragende kracht achter het museum geweest en zal dat in de toekomst ook moeten blijven zijn. De inzet van de directie op dit punt wordt door de Raad dan ook volop ondersteund.

In 2022 kwam de Raad vier keer fysiek bijeen. Daarnaast voert de voorzitter maandelijks een overleg met de directeur en spreekt hij jaarlijks de leden van de Ondernemingsraad. De Raad heeft in 2022 een nieuw inkoopprotocol en een procuratieregeling vastgesteld.

Conform de Governance Code Cultuur voert de Raad ook jaarlijks een zelfevaluatie uit, ditmaal in aanwezigheid van de algemeen en de zakelijk directeur. De analyse en aandachtspunten zijn begin 2023 besproken. Naar aanleiding van deze analyse kijkt de Raad ook naar de diversiteit van haar eigen samenstelling. Dit gaat in 2023 verder vorm krijgen.

Stan Kaatee
Voorzitter

Partners en Begunstigers

Bezoekers leren digitaal tekenen tijdens de expositie *Hockney's Eye*

Het was heel fijn dat vanaf het voorjaar weer live Vriendenactiviteiten konden plaatsvinden, met als hoogtepunt de Vriendendag op 4 juni. Tijdens bijeenkomsten en activiteiten konden we elkaar ontmoeten en spreken, en kennismaken met nieuwe Vrienden. Naast een aantal afscheids- en presentatiemomenten en speciale ontvangsten was de afdeling ook betrokken bij de opening van *Hockney's Eye* en de diverse evenementen voor Teylers Stichting, zoals de traditionele Kippenlunch, Genootschapsvergaderingen en Kunstbeschouwing. Deze konden sinds lange tijd weer in het gerestaureerde Pieter Teylers Huis worden georganiseerd.

Activiteiten

Sterrenwachters

De Sterrenwachters steunen het museum gedurende een langere periode met minimaal € 1000 per jaar. Voor het eerst sinds corona vond in juni de Sterrenwachtreis weer plaats. Op het programma stonden onder andere een bezoek aan de tekeningencollectie van Windsor Castle, besloten rondleidingen door de National Gallery en Royal Academy in Londen en door *Hockney's Eye* in het Fitzwilliam Museum in Cambridge. Op de laatste dag werd gewandeld door de natuur, naar plekken waar John Constable schilderde, aan wie we in 2021 een tentoonstelling wijdden. Tijdens de Sterrenwachtmiddag in november gaf honorair conservator Paleontologie Anne Schulp een lezing over 'Dino's in kleur' en hoofdconservator Kunst Terry van Druten

nam de aanwezigen mee naar de achtergronden van de theorieën over perspectief van David Hockney. Tijdens een workshop van rondleider Maya Mutlu over iPad-drawings konden belangstellenden hun eigen digitale boeket tekenen op een smartphone of iPad.

Lorentz Kring

De Lorentz Kring is de geefkring voor mensen van wie het hart ligt bij wetenschap en techniek en wiens bijdrage vooral ten goede komt aan de afdeling Wetenschap. In maart vond de eerste live bijeenkomst van 2022 plaats. Hoofdconservator Wetenschap Trienke van der Spek gaf in oktober een presentatie aan de leden: 'Het zonnestelsel op tafel; een negentiende-eeuwse verbeelding van de geschiedenis van de aarde in Teylers Museum.'

Wybrand Hendriks Kring

De leden van de Wybrand Hendriks Kring steunen met hun bijdrage voornamelijk de kunstcollecties van het museum. Tijdens een bijeenkomst in juli gaf Marc de Beyer een kort college over de tekenkunst in de achttiende eeuw. Hoofdconservator Kunst Terry van Druten keek alvast vooruit naar *Hockney's Eye*.

Meerdere leden van al deze geefkringen woonden in april de speciale museumvoorstelling *Wittgensteins minnares* van Marlies Heuer en cellist Jan Kuijken in de Gehoorzaal bij.

Vriendenactiviteiten

Na twee maal uitstel door corona kon dit jaar in juni de Vriendendag weer plaatsvinden, in een nieuwe opzet. Door het hele gebouw waren korte 'speeddates', waarbij de 222 aanwezige Vrienden veel medewerkers konden zien en horen vertellen over hun vak en hun passie. Van restaurator tot directeur, van conservator tot rondleider – iedereen met een eigen verhaal en dezelfde liefde voor het museum als de Vrienden, die zeer enthousiast waren over deze dag.

De Vriendenexcursie in september leidde naar de stad Gouda. Maar liefst 45 Vrienden bezochten in de Sint-Janskerk en Museum Gouda de tentoonstelling *Beleef het Wonder van Gouda*. Op het programma stonden na een lunch een ontvangst in het atelier van een kunstenaar, een rondleiding door historisch Gouda, een bezoek aan een achttiende-eeuws woonhuis en de bezichtiging van een schuilkerk.

Speciaal voor de nieuwste Vrienden werd het museum in de avond van 11 oktober het decor van een zaklantaarnrondleiding. De rondleiders vertelden de verhalen van het museum in de donkere museumzalen aan deze Vrienden.

Tijdens de Vriendenexcursie werd Gouda bezocht

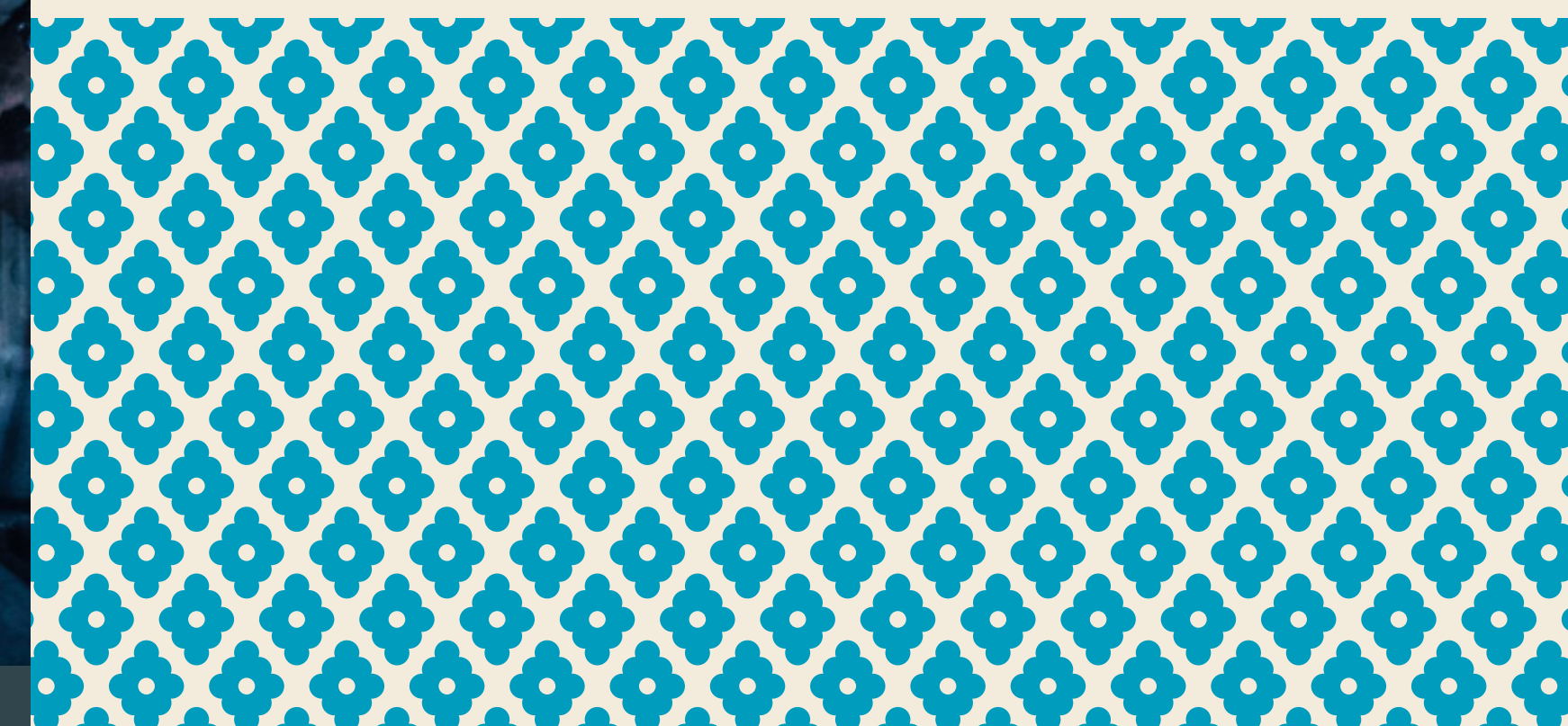

Bezoekers tijdens de Vriendendag

Onder grote belangstelling van maar liefst 390 aanwezigen was er in november een Private View van *Hockney's Eye* speciaal voor de Vrienden en donateurs, ingeleid door hoofdconservator Terry van Druten en conservator Marleen Ram.

Ook dit jaar werd het museum weer zeer gul gesteund door (nieuwe) Vrienden en donateurs en werd er ruimhartig aan het museum nagelaten. We zijn hierbij veel dank verschuldigd aan de bestuursleden van Teylers Museum Vrienden Fonds, die zich op het gebied van fondsenwerving met hart en ziel voor het museum inzetten.

Subsidiënten en begunstigers 2022

Subsidiënten

Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Structurele begunstigers

Teylers Stichting
American Friends of Teylers Museum/
Netherlands America Foundation

Hoofdbegunstiger

VriendenLoterij

Tentoonstellingen

Fonds 21
Mondriaan Fonds
Turing Foundation
VriendenLoterij
Prins Bernhard Cultuurfonds
Gemeente Haarlem
Teylers Museum Vrienden Fonds

Sponsors

Parcom Capital

Jaap van der Veen / Teylers Museum Prize for the Contemporary Art Medal

De heer J. van der Veen †

Collecties

Aurora Sanders Zoetmulder Fonds
De heer C. Bastiaans
Norbert van den Berg
Brook Foundation
De heer M. de Clercq
Erven collectie S. de Clercq
Collectie Wim van Keulen
Mevrouw J. Craandijk
Fonds B.Art
Fonds Numismatiek
De heer en mevrouw De Haan
Hein A.M. Klaver Kunsthandel
Mevrouw A. Jol
De heer L. Jol

Legaat Boting
De heer A. van der Made
De heer S. Oud
De heer C. Peeperkorn
De heer J. Pelsdonk
De heer F.L.Q.V.J. Ploos van Amstel
Tanya Rumpff
Mevrouw M. Scharloo
De heer G. Steyn
De heer J. Stobbe
Stichting Avond van Wetenschap en Maat-
schappij
Stichting Roodenburg Van Looy
Teylers Museum Vrienden Fonds
Vereniging Rembrandt
VriendenLoterij
De heer S. Wagner

Teylers Museum Vrienden Fonds

Pieter Teyler Kring

De heer B. Beerens
De heer en mevrouw Boer
De heer en mevrouw Bosch
De heer A.Ph.J. de Haseth Möller
De heer en mevrouw De Rooij-Geerlings
De heer en mevrouw Verhees

Lorentz Kring

De heer en mevrouw Van Diggelen
De heer en mevrouw Eenhoorn
De heer en mevrouw De Groot
De heer en mevrouw Hoogeland-Hellinga
De heer en mevrouw Lindenbergh-Sluis
De heer en mevrouw Reesink-Kraal
Mevrouw A.M.H.G. van Rijssel
De heer en mevrouw Vermeulen-Haanappel
De heer en mevrouw Van Wijk-van Ittersum

Wybrand Hendriks Kring

Boonstra Heijmeijer Makelaars
De heer en mevrouw Brandwijk
De heer en mevrouw Hooft Graafland
De heer en mevrouw Michels-de Groot

Ribbink Van den Hoek Familie Stichting
Spaarnepot
StyleMathôt

Sterrenwacht

De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau
De heer en mevrouw Van den Berg-Diamant
De heer en mevrouw Beyer-Lazonder
De heer en mevrouw Bijvoet-van Oosterom
De heer D. van den Broek
De heer en mevrouw Cadée-Coenen
Dekker & Van Velzen
De heer en mevrouw Van Es-Smuling
De heer en mevrouw Van Geen-Gratama
De heer en mevrouw De Geus-de Laer
Kronig
De heer H.G. Gramberg en de heer P.C.J.
van Agtmaal
De heer en mevrouw Oosterhuis-van 't Haaff
Mevrouw P.A.Th. Hazen
De heer H. Heringa
De heer en mevrouw Van Hoeken-
Klinkenberg
De heer en mevrouw Hovinga-Van Eijsden

Dames Korevaar-Streefkerk
De heer drs. W.G.E. Kuyck
De heer en mevrouw Van der Leij-Lokker
De heer en mevrouw Loudon
De heer en mevrouw Molkenboer
De heer C. Peeperkorn
Mevrouw L.P. de Ridder
De heer en mevrouw Rogaar-Burlage
Mevrouw J.I. Smith
De heer T. Tim
De heer en mevrouw Vogelzang
Mevrouw D.E. van Vredenburg
Mevrouw J.M. Wagenaar-Bok
Mevrouw A.M.H. Wilhelmus-Koning
Mevrouw G.M. Zondervan-Hop

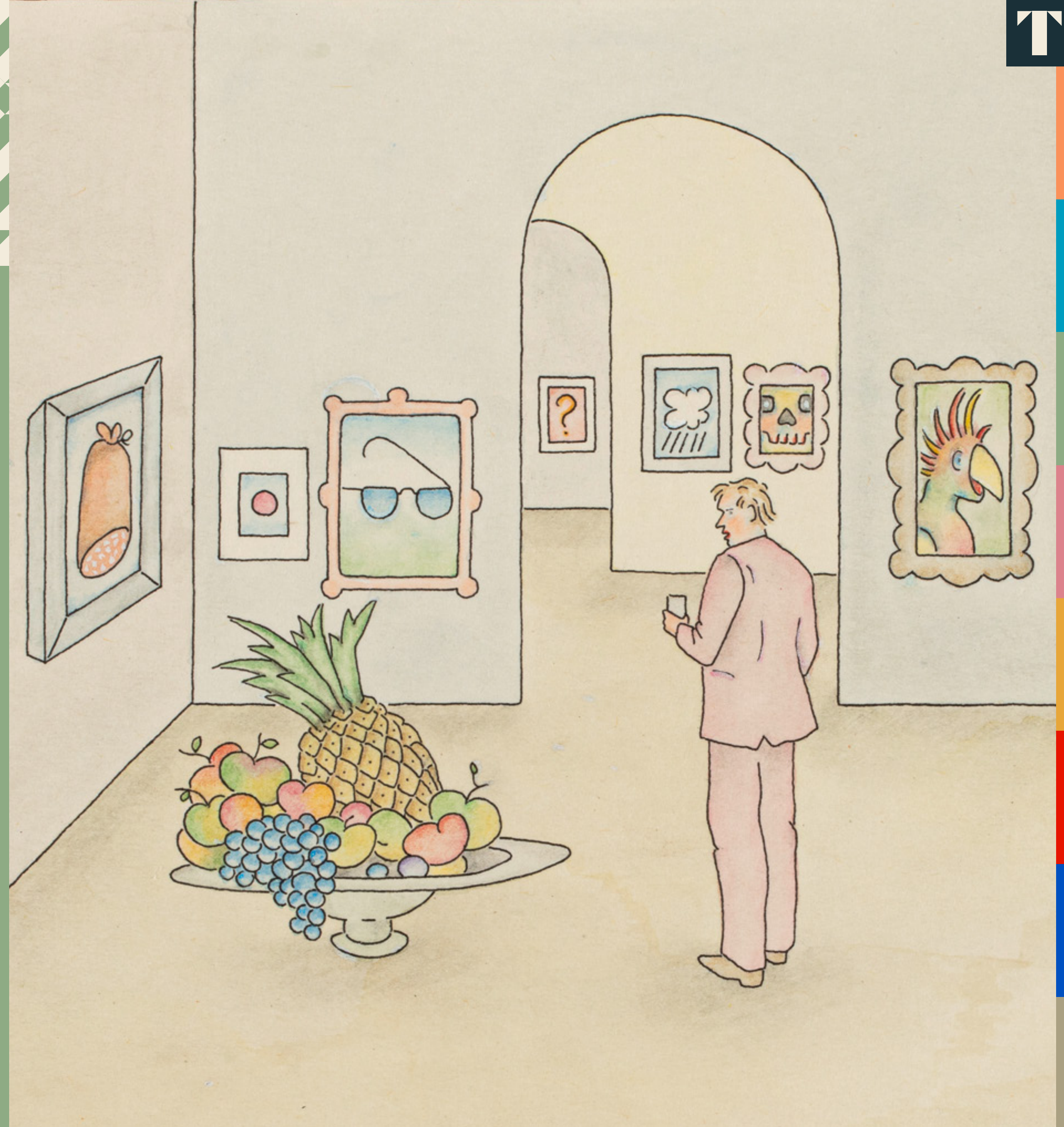
Bijzondere Vriend

De heer en mevrouw Boersma-Hulshoff
De heer J.H.E. Bok
De heer en mevrouw Broese van Groenou
Collectie H-T
De heer en mevrouw Dekker-Noorduyn
De heer en mevrouw Van den Eijnde
De heer en mevrouw Ellis-Adam
De heer en mevrouw Erb
De heer en mevrouw Geers-de Haas
De heer A. Grooten
De heer L.H. Hermkens
De heer en mevrouw 't Hoofd
De heer en mevrouw Hoogland-Snackers
IMBEMA Holland BV
De heer en mevrouw Jongejan-Hogenstijn
De heer M.D.J.W.M. Karel
De heer en mevrouw Kohnstamm-Fockens
De heer en mevrouw Korthals Altes-Prins
De heer en mevrouw Lurvink
Maarten Weldam Stichting
De heer en mevrouw Mourik-Loos
De heer en mevrouw Mulder
De heer P.A. Nabben
Mevrouw M.Th. Naber
De heer en mevrouw O'Kelly

De heer en mevrouw Pas-Dignum
Mevrouw B. Peters en de heer R.J. Niemeijer
J.W.M. de Reus
Mevrouw Saaltink
De heer A.A.J.M. Schaper
Lydia Sevenster-van der Lelie
De heer en mevrouw Sitsen-van der Post
De heer J.H. Schröder
Schoonmaakbedrijf De Spiegel
Mevrouw A.A. Slager
De heer en mevrouw Van Tetering-Brom
De heer Thöne
De heer J.M.N. Vereecken
De heer en mevrouw Verschuijl-van
Aardenne
De heer en mevrouw Versluis-Van der Velde
Munthandel Verschoor
De heer O.R. Visser
De heer D. Wagenborg
Mevrouw M. Zegers-Mense

Jaarlijks ontvangt het Teylers Museum
Vrienden Fonds schenkingen van
particulieren en instellingen die anoniem
wensen te blijven. Bij deze eert het
museum alle schenkers.

Publiek

Met 147.274 bezoekers staat 2022 in de top drie van best bezochte jaren van het museum, met dank aan het uitblijven van een nieuwe coronagolf, *Vier de zomer in Teylers* en *Hockney's Eye*.

Publieksonderzoek

De waardering voor het museum was met een 8,3 wederom hoog. De gemiddelde leeftijd ligt ook nog steeds hoog: zo'n 36% van de bezoekers is tussen de 61 en 70 jaar. Hierbij moet worden aangetekend dat wij alleen online publieksonderzoek uitvoeren: jonge(re) mensen hebben minder snel de neiging om dit in te vullen. 13,1% van de bezoekers was onder de 18 jaar. Dat lag 1% onder het percentage van vorig jaar en is deels te verklaren door het hoge aantal volwassen bezoekers tijdens *Hockney's Eye*.

De meeste bezoekers, 48%, kwamen uit Noord-Holland en dan voornamelijk uit Haarlem. Op de tweede plaats staat Zuid-Holland met 18%. Zeer trots zijn we op het feit dat 85% van de bezoekers het museum aanbeveelt aan vrienden en familie en dat 82% zeker of waarschijnlijk terugkomt.

Tentoonstellingen

Tijdens *Vogelpracht* bezocht 36% van de bezoekers Teylers Museum voor het eerst, iets minder dan het gemiddelde, dat rond de 45% ligt. In de zomer schoof het aantal bezoekers dat het museum voor het eerst bezocht met 44,4% weer richting het gemiddelde. Mensen gingen langzamerhand weer reizen en de toeristen kwamen terug. De grote marketing- en communicatiecampagne *Vier de zomer in Teylers*, met als doel het op de kaart zetten van de vaste collectie en het museum zelf, was deels gericht op de buitenlandse toerist. Dat wierp zijn vruchten af: het percentage bezoekers uit het buitenland steeg in de zomer van 10% naar 15%.

Bij *Hockney's Eye* bezocht 22,1% het museum voor het eerst, een lager percentage dan gemiddeld. 55,3% van de bezoekers gaf dan ook aan specifiek voor *Hockney's Eye* te komen en dat is hoog: dit waren voor het grootste gedeelte herhaalbezoekers die onze vaste opstelling al kennen.

Bezoekcijfers 2022

Januari
1.648

Februari
11.554

Maart
10.964

April
10.354

Mei
11.696

Juli
9.204

Augustus
10.263

Juni
7.511

September
13.337

October
22.966

November
20.157

December
17.620

Totaal
147.274

'Van kinds af aan kom ik regelmatig in Teylers en ik vind het nog altijd even mooi en interessant. Maar de expositie over Hockney vond ik werkelijk bijzonder goed gedaan, en vooral ook de link met de rest van het museum en voorwerpen in andere zalen.'

Reactie via e-mail

'De tentoonstelling was echt heel boeiend, ik ga hem binnenkort nog eens bekijken. De manier van kijken naar andere werken blijft je echt bij.'

Reactie in het publieksonderzoek van *Hockney's Eye*

'Wat een schitterende verborgen parel aan het Spaarne. Tijd tekort, maar Teylers kent géén tijd. Veel dank, dank, dank!'

Reactie in het gastenboek

Tentoonstellingen

De programmering was in 2022 geliefd bij het publiek: de tentoonstellingen en activiteiten trokken veel bezoekers. Tijdens de zomer richtten we de pijlen op onze vaste collectie en het verhaal van het museum zelf. In 2022 hebben we samen met Studio Louter volgende stappen gezet in dit 'Grote Verhaal' van het museum. Dat heeft geleid tot een visiedocument waaruit een aantal stappen zullen volgen, zoals het formuleren van een nieuwe visie en missie en het verbeteren van de publieksinformatie in het museum.

Vogelpracht

17 juli 2021 t/m 29 mei 2022

We begonnen met *Vogelpracht*, een tentoonstelling met – bewust – hoofdzakelijk eigen collectie en samengesteld in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en Stichting Vogelonderzoek Nederland (Sovon). Het was een fraai vormgegeven, toegankelijke en vrolijke tentoonstelling, waarbij we het schurende niet schuwden: het feit dat John James Audubon – voorheen het voorbeeld van de ‘American hero’ – het meesterwerk *The Birds of America* niet alleen maakte, maar slaafgemaakten inzette bij de totstandkoming, bleef niet onderbelicht. Omdat duidelijk was dat het museumbezoek nog sterk achterliep ten opzichte van voor de coronaperiode waren we tevreden met vanaf februari een stabiel bezoek van iets meer dan 2.000 bezoekers per week. De tentoonstelling werd bovendien met een 8,1 zeer goed gewaardeerd.

Vier de zomer in Teylers

9 juli t/m 4 september

Vier de zomer in Teylers heeft ervoor gezorgd dat het bezoekersaantal tijdens de zomer weer herstelde. Het idee achter dit project was om niet zozeer een tentoonstelling voor het voetlicht te brengen, maar de aandacht te vestigen op het museum en de vaste collecties. Daarvoor zijn een activiteitenprogramma en marketingcampagne ontwikkeld waarin we het experiment zijn aangegaan. Een belangrijk doel hiervan was om een bredere doelgroep uit Nederland en meer internationale toeristen kennis te laten maken met het oudste museum van Nederland. Daarvoor is de coronasteun van het Ministerie van OCW ingezet. Een tweede doel was om een nieuwe kansrijke doelgroep aan ons te binden (zie pagina 35).

De activiteiten sloten aan bij de interesses van deze nieuwe doelgroep: toegankelijke verhalen op zaal door medewerkers, de theatrale tour 'De Lorentz Formule', zitzakken in de Schilderijenzaal om relaxed van kunst te genieten, rondleidingen naar delen van het museum waar normaal gesproken geen bezoek komt, zoals de Sterrenwacht bovenop de Ovale Zaal en concerten op vrijdagmiddag op de binnenplaats van Pieter Teylers Huis. Ook boden we de informatie op zaal op een nieuwe manier aan die aansluit bij de voorkeur van de nieuwe doelgroep: met audio en video, beschikbaar op de eigen telefoon. In korte filmpjes lichtten medewerkers bepaalde voorwerpen of verhalen toe. Ondanks de prachtige zomer met zeer warm weer, zaten we in deze periode op 100% van onze bezoekcijfers, vergeleken met 2018 en 2019. Daar zijn we trots op!

aantal objecten

93

aantal bruiklenen

72

aantal bezoekers
in 2022

66.076

waarderingcijfer

7,5

Hockney's Eye

23 september t/m 29 januari 2023

In *Hockney's Eye* – een samenwerkingsproject met The Fitzwilliam Museum uit Cambridge – waren tekeningen, schilderijen en fotografische en digitale werken te zien van David Hockney, misschien de beroemdste nog levende kunstenaar van nu. De bezoeker maakte kennis met Hockneys eigenzinnige theorieën over perspectief en het gebruik van optische hulpmiddelen, ontdekte hoe Hockney hiermee experimenteert en leerde door zijn ogen naar het werk van oude meesters te kijken. We toonden de kunstwerken niet alleen in de tentoonstellingszaal, maar ze werden ook geïntegreerd in de historische zalen van het museum. Zo hingen in de Eerste Schilderijenzaal Hockneys iPad-drawings tussen de schilderijen. In de Tweede Schilderijenzaal stond het indrukwekkende videokunstwerk *Woldgate Woods* opgesteld. *Hockney's Eye* was een perfecte match tussen kunst en wetenschap en paste Teylers, zoals de NRC het omschreef, 'als een jas'.

De tentoonstelling trok in vier maanden maar liefst 89.219 bezoekers, de op twee na best bezochte tentoonstelling ooit. Een fantastisch aantal na twee coronajaren. De tentoonstelling werd met een 7,5 goed gewaardeerd. Toch viel dat wat lager uit dan we ambieerden. Analyse van de enquêtes leert dat hoofdzakelijk de ervaren drukte hierop van invloed is geweest: mensen ervaren sneller drukte na de coronaperiode. Inhoudelijk vond de bezoeker het overwegend een prachtige tentoonstelling. Bovendien gaf maar liefst 68% van de geënquêteerden aan dat men na afloop anders naar kunst is gaan kijken. We zijn trots dat de tentoonstelling deze impact op zoveel bezoekers had.

Prentenkabinet

Pieter Teylers Huis – Johan Nieuwenhuize

20 november 2021 t/m 15 mei 2022

De kunstfoto's en documentaire foto's die fotograaf en kunstenaar Johan Nieuwenhuize maakte van de restauratie van Pieter Teylers Huis.

Joost Swarte. Ode aan het boek

3 juni t/m 30 oktober

Deze tentoonstelling met tekeningen in het thema boeken van Haarlemmer en internationaal bekend tekenaar Joost Swarte was onderdeel van de Haarlemse Stripedagen.

**Spaar ze allemaal!
De verzameling schrijversportretten
in Teylers Museum**

5 november 2022 t/m 26 maart 2023

Een selectie uit Teylers grote verzameling schrijversportretten uit de zeventiende tot en met de negentiende eeuw. Een aanleiding voor de tentoonstelling was het verschijnen van de nieuwe Nederlandse literaire canon. Bij *Spaar ze allemaal!* verscheen een speciaal nummer van het tijdschrift *Delineavit et Scupsit*.

Boekenkabinet

In het Boekenkabinet sloten we tot en met 29 mei aan bij *Vogelpracht* met prachtige historische vogelboeken uit eigen collectie. Daarna was de expositie *Vissen* te zien, opnieuw een inktijk in de rijke boekenverzameling van Teylers Museum. *Vissen* is samengesteld in samenwerking met wetenschapshistoricus Didi van Trijp, nu conservator bij Museon-Omniversum, en destijds nog promovendus. Dit sloot aan bij de nieuwe programmlijn in het boekenkabinet waarbij jonge onderzoekers de kans krijgen om een tentoonstelling uit onze boekencollectie te maken op basis van hun recente wetenschappelijke onderzoek. Tijdens *Hockney's Eye* werd het Boekenkabinet gebruikt door het educatieteam en konden leerlingen én individuele bezoekers proberen hoe het is om te tekenen met een camera lucida. Ook waren er tijdelijk de resultaten te zien van de colleges van de MuseumJeugdUniversiteit.

Penningvitrites

In de Penningvitrites was het hele jaar de tentoonstelling *Verdiensten Vereerd* te zien, over de achtergronden van de prijspenningen van Teylers genootschappen, die werden opgericht na Teylers dood in 1778. De penningen, naar een ontwerp van Joan Holtzhey, worden nog steeds uitgereikt aan de winnaars van de prijsvragen die de genootschappen uitschrijven. Tijdens de looptijd van de tentoonstelling werd ook de nieuwe Teylers Museum Penning ingevoegd, nadat die was uitgereikt aan Marjan Scharloo.

Educatie

Na de heropening van het museum eind januari verviel eind februari de anderhalvemetermaatregel, waardoor het voor scholen makkelijker werd om cultuur te bezoeken en we weer op de gebruikelijke manier activiteiten konden organiseren.

Onderwijs

Toch vond schoolbezoek aan culturele instellingen substantieel minder plaats. Pas aan het eind van het schooljaar 2021/2022 kwam de loop er weer in. Het schooljaar 2022/2023 startte gelukkig als vanouds met frequente aanvragen en bezoeken.

Er zijn dit jaar drie nieuwe schoolprogramma's gelanceerd in Pieter Teylers Huis: *Het Huis van Kat en Rat* voor kleuters, *Droom & Daad* voor groep 7/8 en *Vijf sleutels tot de Verlichting* voor 4/5 havo/vwo. Voor het eerst organiseerden we de gedichtenwedstrijd *Durf, Droom en Dicht* in Pieter Teylers Huis voor het PO. Groep 7 van basisschool De Zuidwester was de winnaar. De genoemde onderwijsprogramma's sluiten alle aan bij het vak Burgerschap.

Door de voorzichtige start zijn de cijfers in 2022 nog niet terug op hun oude niveau van vóór de coronacrisis.

Leerlingen van de Mgr. Huibersschool kijken naar Teylers testament

Educatie

2022

2021

Onderwijs

Leerlingen primair onderwijs

2.210

3.128

Leerlingen Voortgezet Onderwijs

3.527

833

Studenten MBO/HBO & WO

1.422

720

Subtotaal

7.159

4.681

Openbare activiteiten

Deelnemers Lorentz Formule

6.651

4.082

Kinderen Kunst & Vliegwerk workshops

2.731

1.253

Kinderen Educatieve speurtochten

6.420

5.450

Lezingen, inleidingen, evenementen

(incl. Open Monumentendagen)

8.817

2.307

Bezoekers in groepsverband & voor
diverse rondleidingen

(incl. inleidingen *Hockney's Eye*)

3.140

651

Subtotaal

27.759

14.269

Totaal

34.918

18.950

Educator Enzo Vredegoor leest het Gouden Boekje *Het spook in Teylers huis* voor

Openbare activiteiten

Vanaf eind februari konden we eindelijk weer activiteiten en rondleidingen organiseren op de gebruikelijke manier en konden we weer deelnemen aan evenementen als Museumweek, Open Monumentendagen en Weekend van de Wetenschap. In 2022 hebben in totaal 21.339 bezoekers deelgenomen aan 1.130 activiteiten in het museum

Er is ook een aantal mooie nieuwe activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd. Zo deden we voor het eerst mee aan de colleges van de MuseumJeugdUniversiteit en organiseerden we tijdens *Vier de zomer in Teylers* crash courses natuurkunde en de theatrale rondleiding *Spoken in Teylers Huis* met de Wereldmuziekschool. Tijdens Open Monumentendagen volgden 3.295 mensen een vaste route door het museum die ook door de Gehoorzaal en de Bibliotheek leidde. Het werd zeer gewaardeerd dat iedereen die dat weekend langs kwam deze plekken kon zien; we ontvingen duidelijk een ander publiek dan normaal. Ook de rondleidingen door visueel beperkte en dove gidsen bij Hockney's Eye werden als zeer speciaal ervaren. Dit concept is zeker voor herhaling vatbaar, evenals de Junior Colleges die bij de tentoonstelling werden gegeven.

We werden in 2022 partner van non-profitorganisatie JINC. JINC zet zich in voor kinderen die opgroeien in wijken met sociaaleconomische achterstand. Via de projecten van JINC vergroten ze hun leefwereld en netwerk, ontdekken ze hun talenten en leren ze wat de arbeidsmarkt hen te bieden heeft. Verschillende keren ontvingen we (groepen) leerlingen.

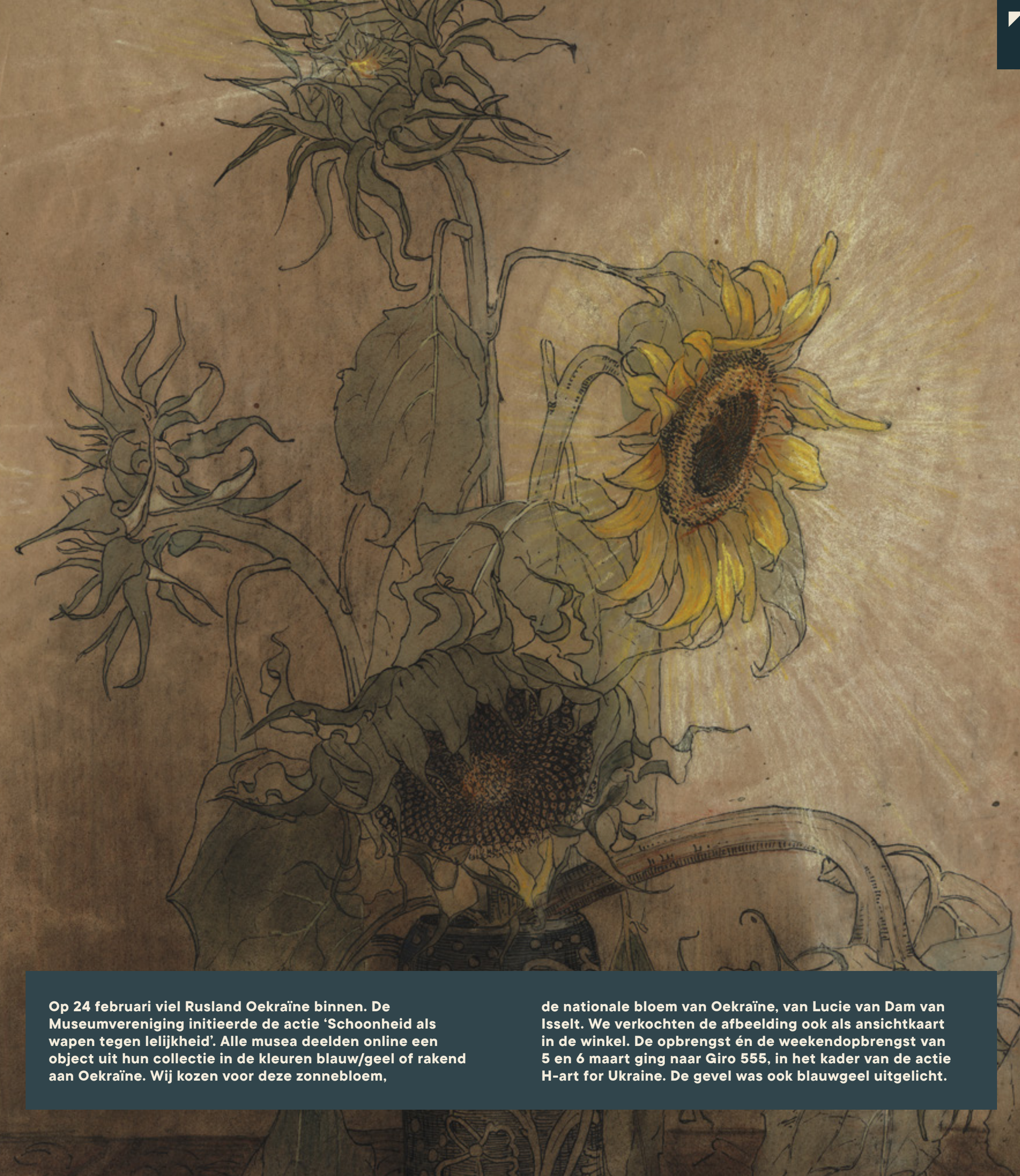
Teylers Tekent Hockney in de herfstvakantie: families werken aan een oneindig panorama

Marketing en communicatie

Het marketingcommunicatieteam werkte onder meer aan succesvolle campagnes en een doelgroepenonderzoek van Motivaction. Het jaar werd gekenmerkt door overweldigende persaandacht en stijgende aantallen bezoekers, ook online.

Motivaction

Onderzoeksbureau Motivaction voerde dit jaar een groot publieksonderzoek voor ons uit. Ze onderzochten onze marktpositie, welke doelgroepen we al bereiken en welke doelgroep de meeste kansen biedt om bij het museum te betrekken. Motivaction werkt met een model dat de drijfveren om gebruik te maken van cultuur in kaart brengt. We hebben de doelgroepen vertaald naar persona's, waar we sinds dit jaar actief mee werken. Twee doelgroepen bereiken we al goed: de 'nieuwe conservatieven' (vertaald naar persona Maurits) en de 'kosmopolieten'/'postmaterialisten' (Floor). De 'opwaarts mobielen' (Nikkie) zijn de meest kansrijke volgende doelgroep. Deze groep is geïnteresseerd in de onderwerpen van Teylers Museum, maar geeft de voorkeur aan een meer laagdrempelig aanbod en een andere communicatiestijl. Komend jaar kijken we hoe we de diversiteit beter in onze persona's kunnen verankeren.

Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen. De Museumvereniging initieerde de actie 'Schoonheid als wapen tegen lelijkheid'. Alle musea deelden online een object uit hun collectie in de kleuren blauw/geel of rakend aan Oekraïne. Wij kozen voor deze zonnebloem,

de nationale bloem van Oekraïne, van Lucie van Dam van Isselt. We verkochten de afbeelding ook als ansichtkaart in de winkel. De opbrengst én de weekendopbrengst van 5 en 6 maart ging naar Giro 555, in het kader van de actie H-art for Ukraine. De gevel was ook blauwgeel uitgelicht.

Vier de zomer in Teylers

De persona's helpen om heel gericht doelgroepen te bereiken. Tijdens *Vier de zomer in Teylers* heeft dit zijn vruchten afgeworpen. We hebben ons toen voornamelijk op de opwaarts mobiele gericht door middel van een marketing- en communicatiecampagne met een frisse, inclusieve look-and-feel, en met een knipoog: op de campagne-uitingen waren badgasten in het museum te zien. Bovendien had de campagne een festivaluitstraling. Het activiteitenprogramma was in een overzichtelijk blokkenschema gezet, zoals ook muzikfestivals aan hun bezoekers meegeven.

Motivaction vergeleek de postcodes van de online kaartkopers van de zomerperiode in 2021 met die van 2022. Daaruit bleek dat we daadwerkelijk meer opwaarts mobiele hebben aangesproken met de gedurfde zomercampagne: er zijn significant meer 'Nikkies' gekomen. Een mooi resultaat.

Online

Het aantal websitebezoekers is flink gestegen doordat we bijna het hele jaar online tickets hebben verkocht in verband met corona. Bij *Hockney's Eye* was het zelfs noodzakelijk: we vroegen mensen van tevoren online te boeken en verkochten slechts sporadisch kaarten aan de deur.

Onze sociale media zijn belangrijke kanalen om onze verhalen en beelden over het voetlicht te brengen. Er was een piek in engagement en paginabezoeken op het moment dat de musea weer opengingen, eind januari. Opvallend is ook dat *Hockney's Eye* een zeer positief effect heeft gehad op de socialmediakanalen en heeft gezorgd voor nieuwe volgers en interactie. Instagram is ons best groeiende kanaal. Het is een prachtig platform om de gevarieerde collectie en de unieke museumzalen van Teylers Museum te laten zien. Ook het aantal Facebook-volgers is gegroeid. Twitter blijft al enkele jaren zo goed als stabiel.

Door de online ticketverkoop, waar mensen actief worden uitgenodigd om onze nieuwsbrief te ontvangen, is het aantal ontvangers met bijna 800 abonnees gestegen.

Opnames voor het programma Dr. Nasrs Wunderkammer

	2022	2021		2022	2021
Website			Instagram		
Aantal bezoeken (sessies)	472.557	401.756	Volgers op 31 december	22.980	20.821
Unieke bezoekers (gebruikers)	322.808	277.375	Nieuwe volgers	2.159	3.530
Nieuwe gebruikers	320.268	275.545	LinkedIn		
Herhaalbezoeken	79.154	60.430	Volgers op 31 december	6.457	5.725
			Nieuwe volgers	732	1.422
Twitter			Online nieuwsbrief		
Volgers op 31 december	55.819	56.157	Ontvangers	13.297	12.525
Nieuwe volgers	-338	-252	Nieuwe ontvangers	772	234
Facebook					
Volgers op 31 december	15.400	13.336			
Nieuwe volgers	2.064	-267			

Opnames voor Klokhuis

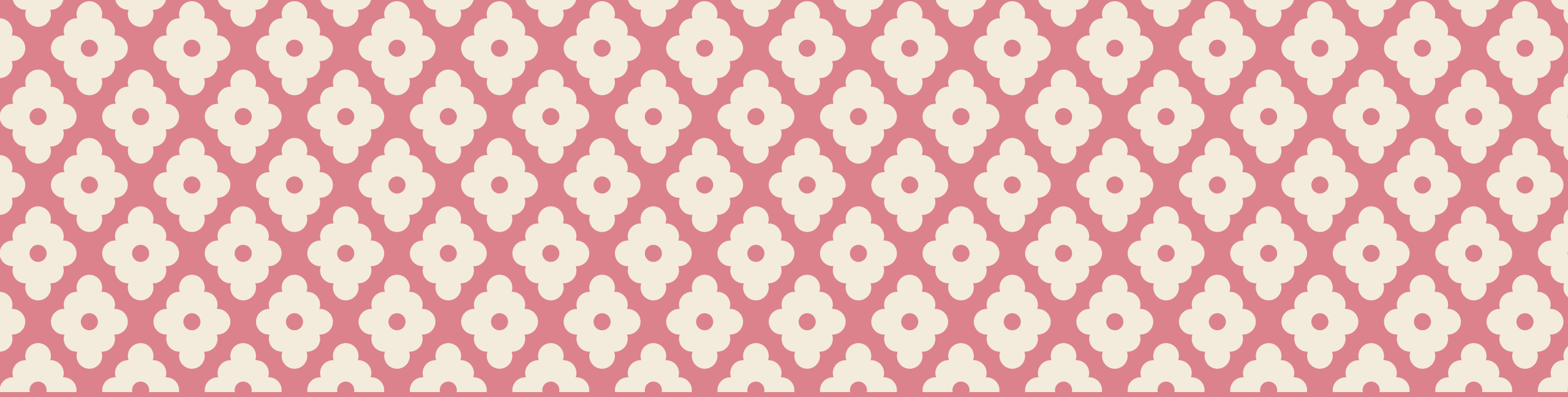
Diederik Jekel en Dide Vonk bestuderen met conservator Marleen Ram het Deventer tapijt in Pieter Teylers Huis voor de podcast

Podcast

De podcastserie *Museum van de Verwondering* van Diederik Jekel en Dide Vonk is dit jaar uitgebreid met een korte serie over Pieter Teylers Huis (na een introductieaflevering rond de opening). Er staan nu in totaal 13 afleveringen van de podcast online. In 2022 zijn er 14.129 downloads geweest (verspreid over alle afleveringen) en is de serie tot nu toe meer dan 40.000 keer beluisterd via Apple en Spotify. 38,4% van de luisteraars is onder de 45 en 33,8% is tussen de 45 en de 59 jaar: met de podcast bereiken we dus een jongere doelgroep. Ook voor onze vaste bezoekers is de podcast een mooie verdieping: van alle kanten krijgen we hier complimenten over.

Pers

De persaandacht voor *Hockney's Eye* was overweldigend. Naast NRC, dat maar liefst vier pagina's besteedde aan de tentoonstelling, kregen we lovende recensies van onder meer de Volkskrant, Het Parool, de Telegraaf en Trouw. Khalid en Sophie trapte af met een bezoek van Jasper Krabbé aan de tentoonstelling. En omdat het AVROTROS-programma *Nu te Zien!* zijn vijfjarig jubileum vierde, mocht Marc de Beyer dit keer zijn eigen museum bezoeken en *Hockney's Eye* in het zonnetje zetten. In het museum zijn ook opnames geweest voor een Klokhuis-aflevering over Sara Burgerhart, *De Proefkeuken* (over boeken), *Sterren op het Doek* met Monic Hendrickx en voor het programma *Dr. Nasrs Wunderkammer*. Op 27 januari werd de aflevering van *BinnensteBuiten* over Pieter Teylers Huis uitgezonden. In de zomer kwam het Duitse Koffietijd langs: *Volle Kanne*.

Diversiteit en inclusie

Verhalen in het museum met een – waar mogelijk – meerstemmig karakter delen, zodat iedereen zich welkom voelt en de wereld kan zien door de ogen van de ander. Dit is hoe wij diversiteit en inclusie zien. Het past naadloos bij de idealen van Pieter Teyler om de wereld een mooiere plek voor iedereen te maken. Tegelijk moeten we ook concluderen dat het personeelsbestand in onze backoffice en ons publiek relatief eenzijdig is samengesteld. Om daadwerkelijk een museum te worden waar iedereen zich welkom voelt hebben we in 2022 echter belangrijke stappen gezet.

Musea Bekennen Kleur

Teylers Museum is onderdeel van het samenwerkingsverband Musea Bekennen Kleur dat tot doel heeft musea in Nederland meerstemmiger te maken. Samen met andere Nederlandse erfgoedinstellingen, hebben we ons collectief uitgesproken op te staan tegen institutioneel racisme en alle andere vormen van discriminatie. Daarom onderschrijven we de 'Verbintenis' van Musea Bekennen Kleur: 'Erfgoedinstellingen zijn medebepalend voor hoe wij als samenleving naar onze culturen, geschiedenis, heden en toekomst kijken. Het is aan ons, medewerkers, om ruimte te maken en ervoor te zorgen dat er niet slechts een selectief verhaal wordt verteld, maar dat er meer perspectieven en completere verhalen komen. Diversiteit is essentieel voor dit bredere perspectief, niet alleen omdat het voor een inclusievere sector zorgt, maar ook omdat wij hierdoor hogere kwaliteit kunnen bieden aan onze bezoekers.'

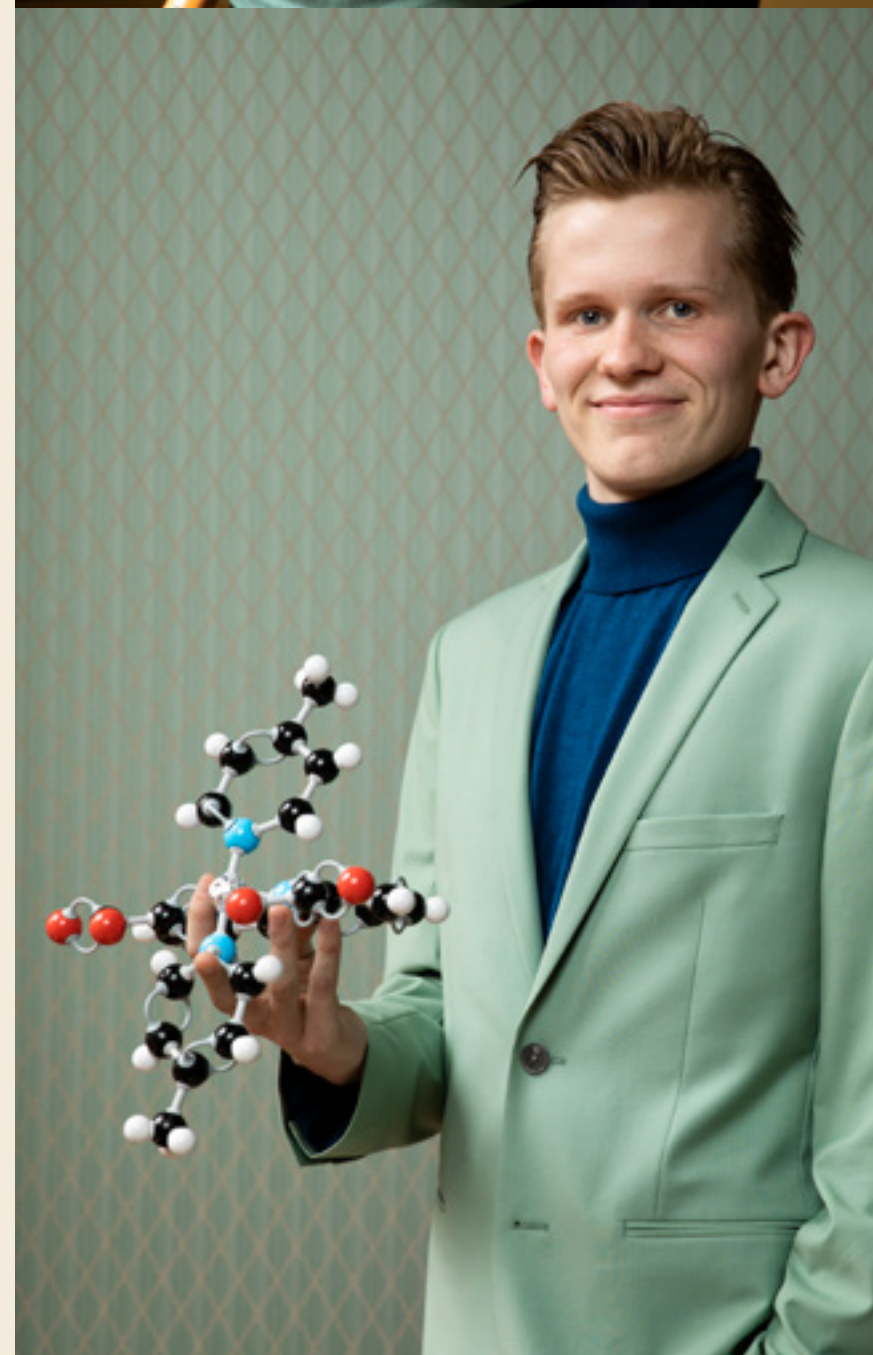
We hebben actief geparticipeerd in het platform. Een belangrijk onderdeel was het opstellen van een cultuuranalyse, waarbij op het gebied van diversiteit en inclusie de stand van zaken ten aanzien van de vier p's (personeel, programma, publiek en partners) kritisch en open tegen het licht werd gehouden. Uit de cultuuranalyse volgt in 2023 een actieplan.

Sleutelfiguren

Aan Teylers Museum zijn acht Sleutelfiguren uit diverse wijken uit Haarlem verbonden. De Sleutelfiguren zijn sinds 2021 een belangrijke schakel in het bereiken van een meerstemmiger publiek dankzij hun eigen, diverse achterban. In 2022 bereidden de acht Haarlemmers *Thuis bij Teylers* voor, een eigen cultureel programma dat in 2023 in Pieter Teylers Huis wordt uitgevoerd rond de geboorte- en sterfdag van Pieter Teyler.

Bijeenkomsten

Expert op het gebied van diversiteit en inclusie, Esther Mollema, gaf twee trainingen aan medewerkers, vrijwilligers en leden van Raad van Toezicht, Teylers Stichting en Teylers Museum Vrienden Fonds. Doel was om breed in de organisatie het bewustzijn te verhogen op het gebied van *unconscious bias*. Ook organiseerde het museum

Het Andere Perspectief waarbij visueel beperkte en dove gidsen inspirerende rondleidingen aan onze bezoekers gaven.

Onderwijs

Een belangrijk onderdeel van ons diversiteits- en inclusiebeleid is het ontvangen van schoolkinderen in het museum. Wij vinden het belangrijk dat kinderen van alle achtergronden zich welkom voelen in het museum, en dat we op een natuurlijke manier een zaadje voor later planten dat het museum daadwerkelijk van en voor iedereen is.

Inclusief werven

In 2022 zijn we inclusiever gaan werven. Zo hebben we advies ingewonnen om onze vacatureteksten toegankelijker en meerstemmiger op te stellen. Ook plaatsen we onze vacatures tegenwoordig op Colourful Jobs, een platform dat volledig in het teken staat van het divers en inclusief werven.

Coördinator Diversiteit en Inclusie

Het afgelopen jaar hebben we een Coördinator Diversiteit en Inclusie geworven, Winston Brandon. Winston is in 2023 met zijn werkzaamheden begonnen. De Coördinator D&I valt onder de algemeen directeur en stelt in 2023 samen met de directie een D&I-beleids- en actieplan op, dat we de komende jaren gaan uitvoeren.

Tijdens de rondleiding *Het Andere Perspectief* beleefden de deelnemers het museum door de ogen van visueel beperkte gidsen

Kunst en wetenschap

In 2022 werkten we toe naar een meer evenwichtigere personele inrichting en een nauwere samenwerking tussen de twee collectieafdelingen.

Digitalisering

Aan het eind van het jaar is het Digitaliserings- en Duurzaamheidsplan gereedgekomen, als onderdeel van het informatiebeleidsplan met als doel om intern verschillende afdelingen beter met elkaar te laten samenwerken, in- en extern eenvoudiger kennis te delen en de collectie verder te digitaliseren en online beter toegankelijk te maken. In samenhang hiermee zijn voorbereidingen getroffen voor de overgang van het huidige collectieregistratiesysteem Adlib naar Axiell.

Pieter Teylers Huis

Na de afronding van de restauratie Pieter Teylers Huis en de heropening in 2021, voltooiden we dit jaar de conservering en restauratie van een laatste deel van het meubilair uit het huis. Daarnaast werd een nieuw project opgestart om een duurzame opslag te vormen voor die delen uit de historische gebruiksinventaris die geen plek hebben in Pieter Teylers Huis of het museum.

Risicoanalyse

Op basis van de aanbevelingen uit de in 2021 in samenwerking met Helicon Conservation Support gemaakte analyse van risico's voor de collectie, werden in 2022 een deel van deze risico's aangepakt en voor de overige een plan van aanpak opgesteld om de risico's voor de collectie nog verder te verminderen. De belangrijkste conclusie van de analyse was dat we de zaken met betrekking tot veel van de risico's al goed op orde hebben, maar dat vooral grotere bezoekersaantallen een groeiend risico op fysieke schade aan de objecten inhoudt. Dit heeft mede geleid tot speciaal beleid om de bezoekers nog meer te spreiden over de verschillende zalen van het museum.

Depotruimte

De groeiende collectie zorgt ervoor dat een optimalisatie van het depotgebruik noodzakelijk is, evenals het nadenken over de toekomst hiervan. Om deze reden waren we betrokken bij de planontwikkeling voor een Haarlems collectieverzamelgebouw samen met het Noord-Hollands Archief, Frans Hals Museum, Museum van de Geest en de Archeologische Dienst Haarlem.

Kunst

Aanwinsten

De kunstverzameling werd versterkt met een aantal aankopen en schenkingen van hoge kwaliteit. Zo verwierven we aan het begin van het jaar met steun van de VriendenLoterij het grote negentiende-eeuwse schilderij *Molens bij Giethoorn* van Willem Bastiaan Tholen, ter ere van het afscheid van directeur Marjan Scharloo. Rond datzelfde moment schonk oud-galeriehouder en museumvriend Tanya Rumpff maar liefst 89 toptekeningen van hedendaagse kunstenaars als Marlene Dumas en Tony Oursler. Bij de dit jaar verworven oude-meestertekeningen was het hoogtepunt een zeer zeldzame tekening op groot formaat van de zestiende-eeuwse kunstenaar David Joris, aangekocht met steun van Matthijs de Clercq en de Vereniging Rembrandt. De tekening werd op 11 juni passend onthuld tijdens de feestelijke viering van De Clercqs 92ste verjaardag in het museum. Een ander hoogtepunt was de aankoop van een grote negentiende-eeuwse aquarel op perkament van een paradijsvogel door Pauline Knip-de Courcelles, verworven dankzij steun van de Brook Foundation. Deze zeldzame ornithologische tekening, op de grens van kunst en wetenschap, vormt bovendien een belangrijke versterking van werk van vrouwelijke kunstenaars in de verzameling.

Conservering

Een groot deel van de aandacht van de restauratie- en collectiemedewerkers was gericht op de conservering van deze aanwinsten. Verder maakten we een begin met de conservering van de vier marmeren beelden uit de entreehal van het museum. Deze werden vermoedelijk voor het eerst sinds de verwerving in 1915 gereinigd en gerestaureerd.

Optimalisatie depotgebruik

Om alle werken ook op langere termijn goed te kunnen bewaren, stelden we met hulp van een stagiaire van de Reinwardt Academie een stappenplan op voor een efficiëntere inrichting van de depotruimte.

Onderzoek

In september begon kunsthistoricus Joyce Zelen als tweede Teylers Fellow aan een onderzoek naar de prentencollectie van het museum. Zij onderzocht welke keuzes in het verleden zijn gemaakt bij het verzamelen van dit tot op heden minder belichte deel van de collectie. Bij de tentoonstelling *Spaar ze allemaal!* werd samen met literatuurhistoricus Lieke van Deinsen van de Katholieke Universiteit Leuven onderzoek gedaan naar de verzameling auteursportretten uit het zogeheten *Panpoëticon Batavum*. De resultaten werden gepubliceerd in het kunsthistorisch tijdschrift *Delineavit et Sculpsit*. Dit alles gebeurde naast het lopende onderzoek voor het volgende deel uit de reeks bestandscatalogi tekenkunst, gewijd aan laatzeventiende- en achttiende-eeuwse Nederlandse tekeningen in de collectie.

De 50 Lux Club bekijkt tekeningen in de Bibliotheek

De schermen voor Hockney's iPad-tekeningen worden geïnstalleerd in de Eerste Schilderijenzaal

Tekeningen in de spotlights

Op 13 mei vierde *Delineavit et Sculpsit* haar vijftigste jubileum in het museum met een symposium over de historie van het bewaren van tekeningen en prenten in verzamelalbums. Teylers Museum was daarvoor de perfecte locatie: al meer dan 230 jaar wordt onze kunstcollectie grotendeels zo bewaard. Een week later was het de beurt aan de International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art, beter bekend als de 50 Lux Club. De vijftig leden van deze club zijn de hoofden van vooraanstaande tekeningenverzamelingen als het Louvre, British Museum en het Metropolitan, die dit jaar bijeenkwamen op uitnodiging van het Rijksmuseum. Na de coronajaren vormde dit bezoek – met een speciaal programma van collectiepresentaties en rondleidingen – een belangrijk moment om de prominente internationale positie van onze tekeningenverzameling te onderstrepen.

Jaap van der Veen Teylers Museum Prize for the Contemporary Art Medal

Op 28 juni overleed de gedreven verzamelaar Jaap van der Veen op 75-jarige leeftijd. Tien jaar eerder heeft hij samen met het museum een vijfjaarlijkse penningprijs ingesteld voor hedendaagse kunstenaars die al een zeker oeuvre hebben opgebouwd en wiens werk een belofte voor de toekomst inhoudt. In 2012 werd de prijs voor het eerst uitgereikt. Vertraagd door de coronapandemie heeft de internationale jury eind december bekend gemaakt dat de Poolse kunstenaar Sebastian Mikołajczak de derde winnaar wordt. De prijsuitreiking volgt in 2023.

Wetenschap

De afdeling wetenschap vervolgde de restauratie van de zalen. Zo is dit jaar onder andere het glas van de vitrines in de Tweede Fossielenzaal vervangen en het houtwerk van de Ovale Zaal onder handen genomen. Ook zijn de plateaus uit de Eerste Fossielenzaal waar enkele objecten op staan teruggerepareerd in de originele kleurstelling van 1885. De hollenbeer is grondig gerestaureerd en voor de mammoetschedel en bijbehorende afgietsels is een nieuw frame gemaakt, dat veel veiliger is voor de objecten en qua stijl beter past bij de historische museumopstelling. Het werk aan deze zalen is nagenoeg afgerond.

Digitalisering

Door the Netherlands Biodiversity Information Facility, het nationaal kennisknooppunt van GBIF (Global Biodiversity Information Facility), is subsidie toegekend om de informatie van een belangrijke set van 5.000 fossielen te actualiseren en online te ontsluiten, zodat deze collectie als bron beschikbaar komt voor modern onderzoek op het gebied van biodiversiteit en paleontologie. De subsidie maakt de aanstelling van een paleontoloog en registratiemedewerker mogelijk. De werkzaamheden starten in 2023.

Onder meer de *Atlas Maior* (9 delen, 1664), het *Tooneel der Steden van Koningh's Nederlanden* (2 delen, 1652) van Joan Blaeu zijn compleet gedigitaliseerd en 1000 overdrukken uit de collectie van Hendrik Lorentz zijn digitaal geregistreerd. In totaal zijn nu 6737 overdrukken ontsloten en meer dan 2000 overdrukken zijn nu schoon en opgeborgen in nieuwe dozen.

De mammoet wordt op zijn nieuwe steun gehesen

Samenwerkingen

Voor het samenwerkingsverband *Vind het uit!* zijn de werkzaamheden aan de gezamenlijke ontsluiting van collectiedata officieel van start gegaan. Rijksmuseum Boerhaave, Universiteitsmuseum Utrecht, Nemo, Teylers Museum en sinds dit jaar ook het Gronings Universiteitsmuseum, werken samen aan een nationaal platform voor het materiële erfgoed van wetenschap. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is actief partner binnen het project omdat het als pilot dient om de Collectie Nederland gebruiksvriendelijker en aantrekkelijker te maken. In 2022 is er veel werk verricht om de databases gezamenlijk te ontsluiten en is Teylers Museum een samenwerking gestart met studenten van hogeschool ArtEZ uit Arnhem rondom het eerste thema, 'energie'. Daarbij reageren zij met filmpjes en eigen objecten op de oude objecten van Teylers.

Van 9 tot 11 juni kwam de Alliance of Early Universal Museums (AEUM) samen in Haarlem. Dit samenwerkingsverband van musea die voor 1800 openden, werd in 2019 opgericht.

De Irispenning is de prijs voor excellente wetenschapscommunicatie, in 2019 in het leven geroepen door de drie door het Rijk gesteunde wetenschapsmusea: NEMO Science Museum, Rijksmuseum Boerhaave en Teylers Museum. De prijs wordt financieel gesteund door de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen en de Vereniging van Universiteiten VSNU. De Irispenning ging dit jaar naar de Universiteit van Nederland en werd op 10 oktober uitgereikt tijdens de Avond van Wetenschap & Maatschappij in de Pieterskerk in Leiden.

Aanwinst topcollectie stereofotografie

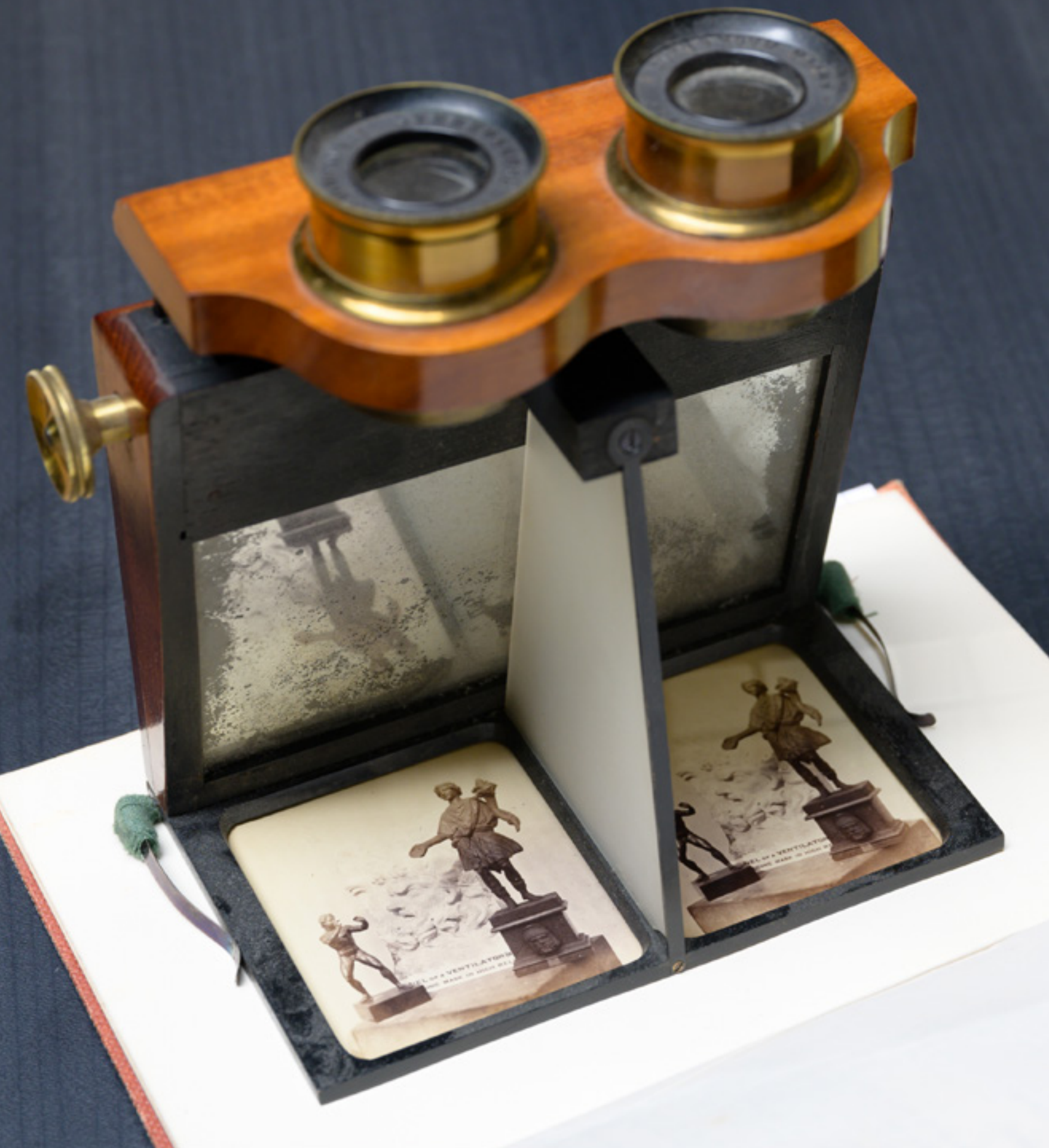
Teylers Museum verwierf dit jaar een internationaal befaamde collectie stereofotografie, bijeengebracht door de Haarlemse verzamelaar Wim van Keulen. De collectie omvat zeldzame stereokijkers en tientallen stereofoto's uit de vroegste periode, tussen 1851 en circa 1865, waaronder handgekleurde stereodaguerreotypieën van uitzonderlijke kwaliteit. Het is een prachtige aanvulling op de bestaande wetenschappelijke collecties, waarin de voorlopers van de stereofotografie al aanwezig zijn.

Onderzoek

De eerste Teylers Fellow, dr. Eleá de la Porte, rondde dit jaar haar onderzoek naar de ontstaansgeschiedenis en begintijd van de wetenschappelijke bibliotheek af. Het resultaat in de vorm van een publicatie zal nog verschijnen. Ze is nu verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen als universitair docent Politieke Geschiedenis. Daarnaast wisten vele externe onderzoekers de weg naar onze fossielencollectie goed te vinden.

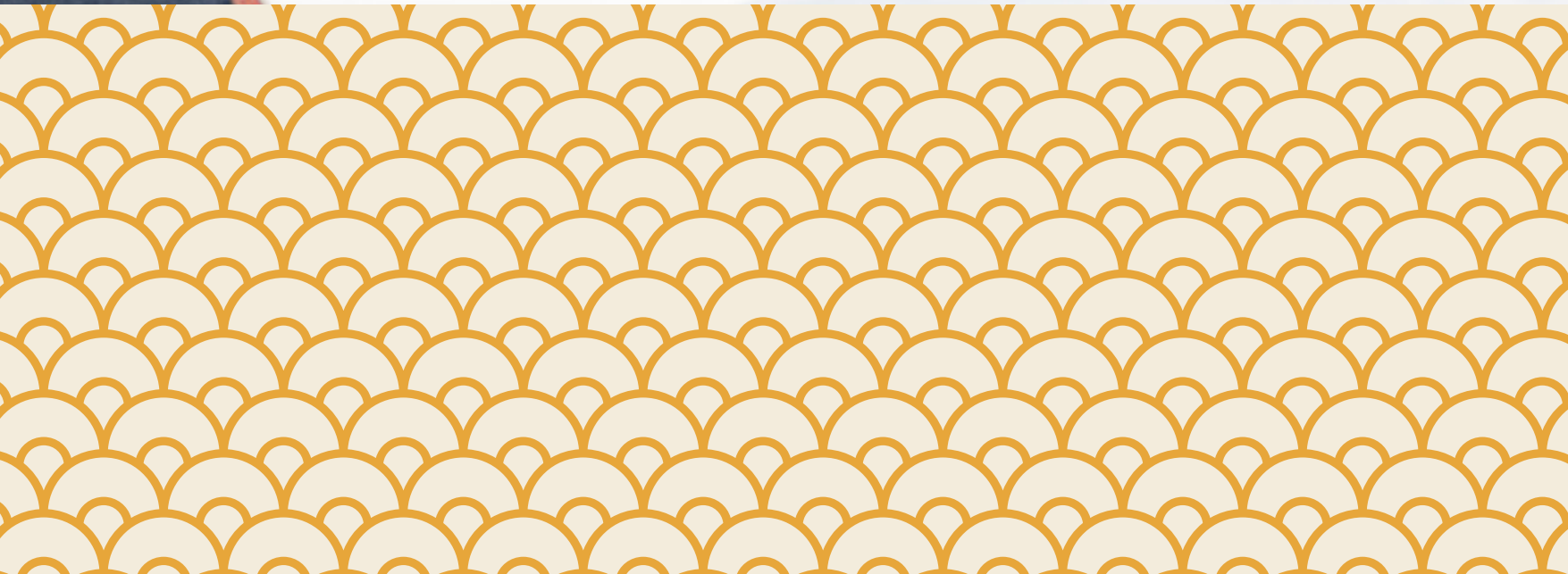
Marc de Beyer en Kees Hendrikse, eigenaar van de stereofotografiec collectie van wijlen Wim van Keulen, tijdens het tekenmoment

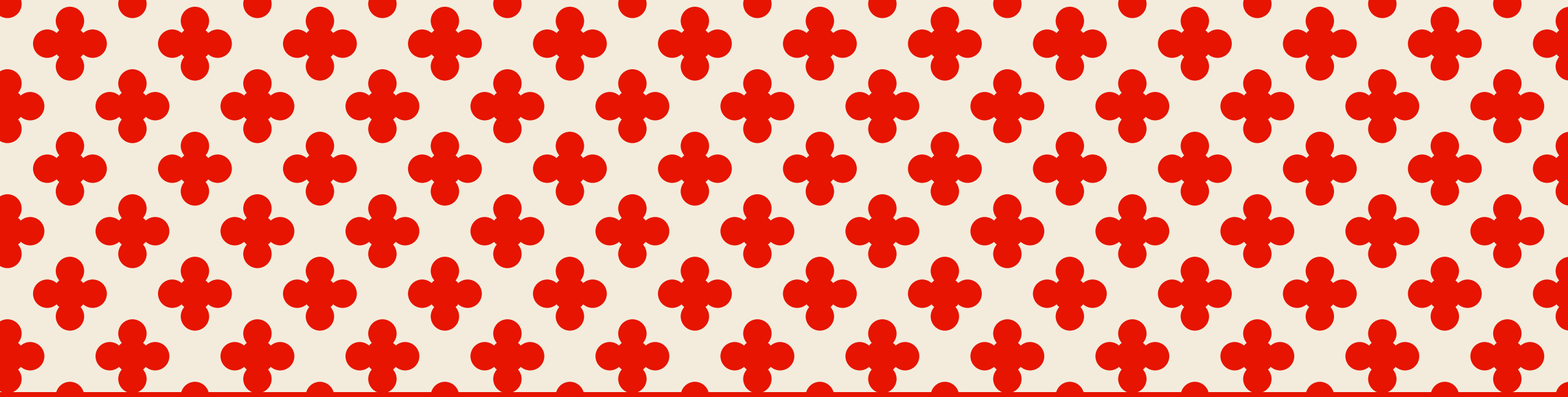

Herman Voogd geeft de collega's in het kader van zijn afscheid een rondleiding over de mineralen

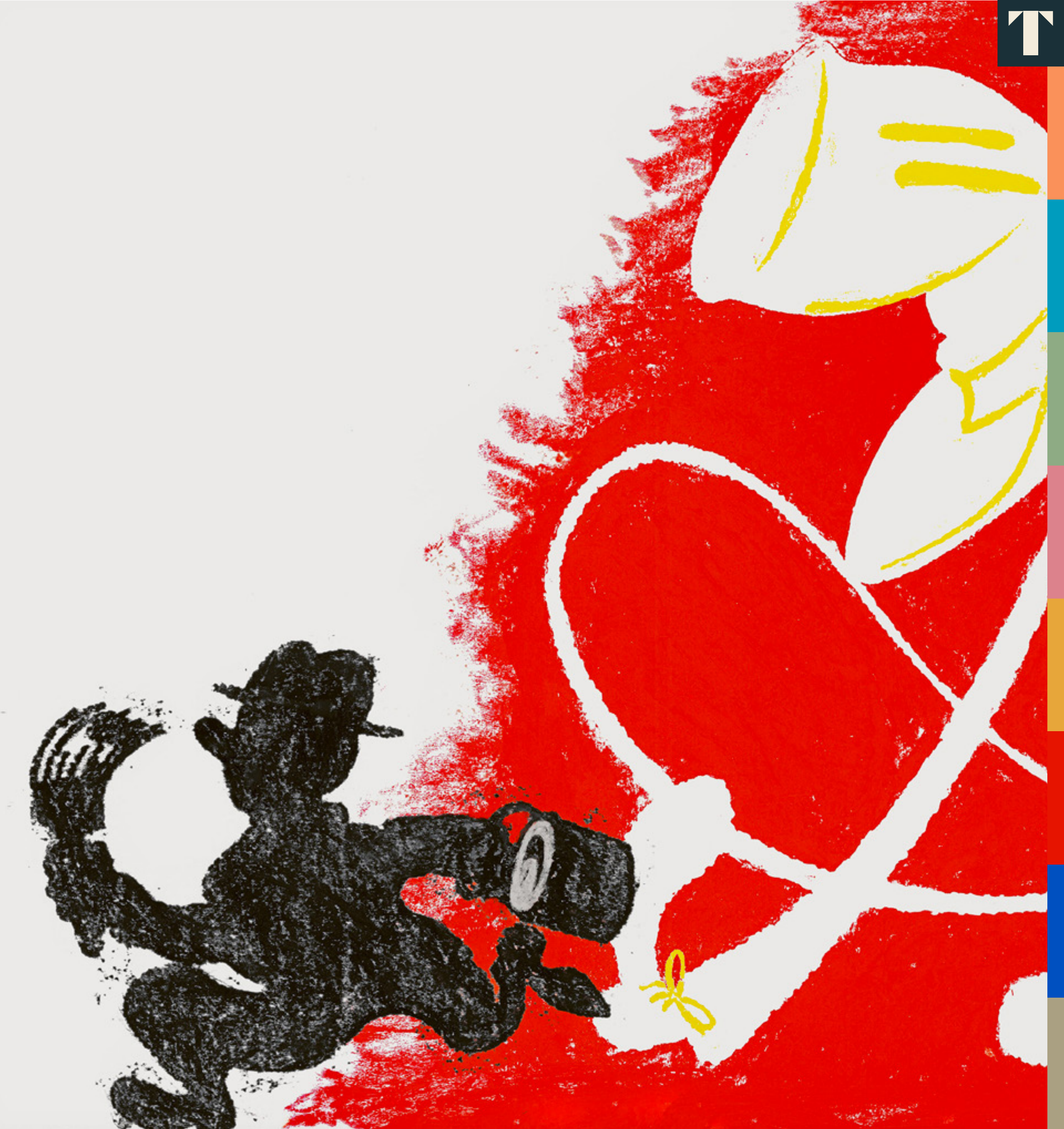
Medewerkers

Eind juni namen we na 30 jaar afscheid van hoofd collectiebeheer Wetenschap Herman Voogd, die met pensioen ging. Herman begon als hoofd bedrijfsvoering en zorgde er naast zijn vele andere verdiensten onder meer voor dat Teylers het eerste Nederlandse museum was met een website. In maart begon Eulàlia Gassó Miracle bij ons als conservator Wetenschap. Zij is bioloog met een specialisatie in wetenschapsgeschiedenis (negentiende-eeuwse natuurlijke historie) en was hiervoor werkzaam bij Naturalis. Collectiebeheerder Tim de Zeeuw werd genomineerd voor de Museumtalentprijs van het Ministerie van OCW.

Bedrijfsvoering

Teylers Museum voert een strategisch HR-beleid, met aandacht voor diverse en inclusieve werving & selectie (zie pagina 40), scholing, een prettig werkklimaat, onboarding en het binden van medewerkers, vrijwillig, in vaste dienst en op inhuurbasis. Onze HR-adviseur heeft een actieve signaalfunctie voor directie en MT. Jaarlijks wordt een personeelsplan per afdeling opgesteld en door de directie verwerkt tot een totaalplan voor de organisatie. De komende jaren zetten we in op verdere professionalisering, goed werkgeverschap met oog voor maatschappelijke kwesties en een diverser personeelsbestand in alle lagen van de organisatie.

Personeelsbeleid

Het afgelopen jaar was er vooral aandacht voor mogelijk moeilijke financiële situaties naar aanleiding van de inflatie en energiecrisis. In augustus en september hebben alle medewerkers in de schalen 3 tot en met 9 een energietoeslag gekregen en zijn de beveiligers in een schaal hoger geplaatst. Vanaf november is het salaris voor voltallige personeel met 5% verhoogd, vooruitlopend op de nieuwe cao.

Verbinding houden met elkaar deden we dit jaar door een online pubquiz aan het begin van het jaar, toen er nog coronabeperkingen waren. In het najaar organiseerden we een personeelsuitje voor medewerkers en vrijwilligers, een escapetour door Haarlem. Voor het eerst was er een groot Kerstfeest: op 16 december dineerden én dansten medewerkers en vrijwilligers in de Philharmonie.

Naast Marjan Scharloo en Herman Voogd namen we ook afscheid van gewaardeerde trouwe medewerkers fotograaf Martijn Zegel, die zeer belangrijk is geweest in onder meer de digitalisering van de collectie en beveiligers Frank Rijkens, die regelmatig herkend werd door kinderen in het museum omdat hij een rol speelt in het prentenboek *Beer is Los*. Beiden bereikten dit jaar hun pensioengerechtigde leeftijd.

Gebouwenbeheer

Teylers Museum is gevestigd in diverse gebouwen die op één uitzondering na alle Rijksmonument zijn. Het museum is een bijzonder voorbeeld van een monumentaal ensemble, waarbij gebouw en interieur een onverbreekelijke eenheid vormen. In het groot onderhoud én bij het beheer en behoud van het exterieur en het nagelvast interieur hebben deze gebouwencomplexen intensief onderhoud nodig. We ontvangen hiertoe financiering vanuit de Erfgoedwet, met uitzondering van Pieter Teylers Huis. Het meerjarenonderhoudplan (MJOP) is in 2022 extern geactualiseerd.

In 2022 is groot onderhoud uitgevoerd aan het buitenwerk van het depot- en kantoorgebouw Zegelwaarden. Het onderhoud is hier gecombineerd met een flinke verduurzamingsslag met dank aan financiële ondersteuning van de Provincie Noord-Holland. Daarnaast zijn enkele geplande werkzaamheden uit het MJOP, die in voorgaande jaren vanwege de coronapandemie en restauratie van Pieter Teylers Huis zijn blijven liggen, in 2022 uitgevoerd: het buitenwerk aan de Bakenessergracht 84, groot onderhoud aan de binnenzijde van het trappenhuis van de Ovale Zaal en de eerste fase van het in de was zetten van de eiken wanden van de Ovale Zaal.

Lunch in de Dakkas tijdens het personeelsuitje

Een van de gevelstenen van Bakenessergracht 84 voor en na de restauratie

Halverwege het jaar is door externe experts een gedetailleerde inspectie van de voorgevel van het museum gedaan. Op basis van de inspectie is, in overleg met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de gemeente Haarlem, een bestek en planning gemaakt voor onderhoud van het zandsteen en houtwerk en laserreiniging van de gevel. De uitvoering start in het voorjaar van 2023. Verder hebben we in 2022 een begin gemaakt met het opstellen van een plan van eisen voor de restauratie van de trapopgang van Pieter Teylers Huis naar de Sterrenwacht. Deze restauratie staat gepland in 2024.

Verduurzaming

Begin 2022 hebben we een verduurzamingsrapport laten opstellen door De Groene Grachten. Dit is vervolgens bij het Ministerie van OCW en de Museumvereniging ingediend en besproken. In de zomer van 2022 is Teylers onderdeel geworden van het dossier verduurzaming van de rijksmusea. In 2023 zal vanuit de rijksmusea constructief overleg blijven plaatsvinden met het Ministerie van OCW om de huidige ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming een integraal onderdeel te laten worden van de instandhouding van de museumgebouwen. Uitgangspunt daarbij is een rapport van Royal Haskoning dat in de loop van 2022 is opgesteld voor alle deelnemende musea. Onder voorbehoud van financiering heeft ons museum de ambitie om intensief te gaan inzetten op de uitwerking van de aanbevelingen in het rapport.

Op de achterkant van kantoorgebouw Zegelwaarden, de voormalige postzegeldrukkerij van Joh. Enschedé, zijn bij de bouw in 1953 door kunstenaar Hans Ittmann zes figuren gemaakt: een landarbeider, een schaatser, een melkmeid, een troubadour, een poelier en een marskramer. De figuren zijn gebaseerd op gravures uit de 17e eeuw die zich in de archieven van de drukkerij bevonden.

In het najaar zijn ze opnieuw ingekleurd. Dit is voorbereid met advies en archiefonderzoek van Martin Busker (St. Geveltekens Vereniging Haerlem) en Peter van Graafeiland. De uitvoering is gedaan door restaurator Myrthe Smith (Het Geheim van de Smith), die ook het kleuronderzoek heeft verricht aan de figuren.

Green Key Gold

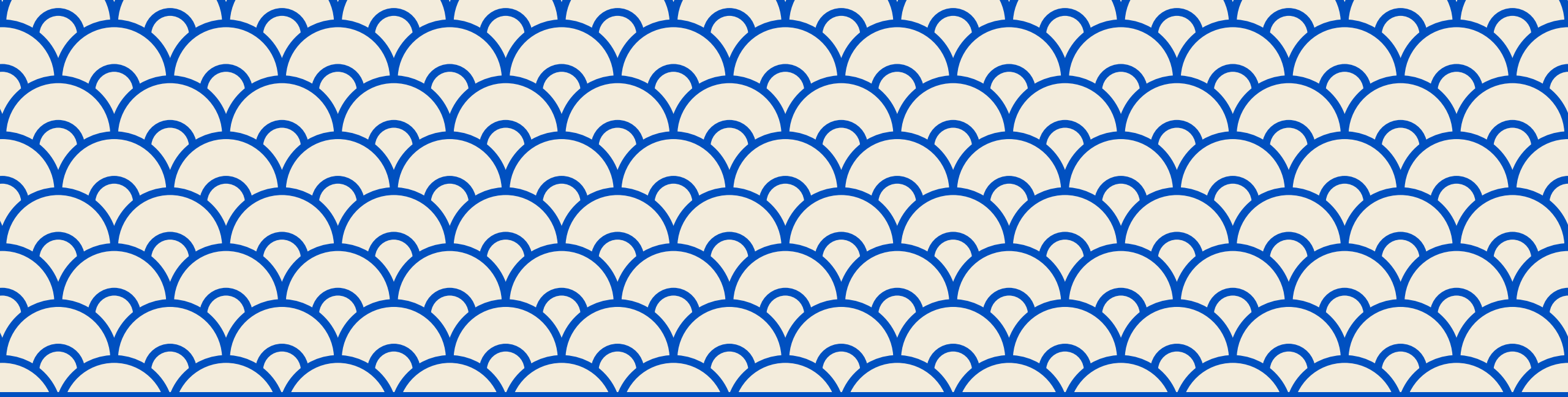
Sinds 2016 zijn we voor de bedrijfsvoering in het bezit van het Green Key Gold keurmerk voor duurzame bedrijven in de recreatie- en vrijetijdsbranche. Jaarlijks wordt dit opnieuw beoordeeld op basis van verstrekte informatie en kerngetallen. In 2020, 2021 en 2022 is het energieverbruik flink verminderd ten opzichte van de jaren daarvoor, dankzij preciezere afstelling van de klimaatinstallaties, maar uiteraard ook vanwege de coronapandemie, waardoor het museum lange tijd gesloten was en de temperatuur omlaag kon. In 2022 zijn twee luchtbehandelingskasten en aanverwante installaties in depot- en kantoorgebouw Zegelwaarden gereviseerd en verduurzaamd met als mooi resultaat dat er energiezuiniger wordt geventileerd en verwarmd. In totaal werd in 2022 11 ton minder CO2 uitgestoten en gebruikten we 16% minder gas ten opzichte van 2021.

Kantoorautomatisering

In 2022 zijn voorbereidingen verricht en is een uitvraag onder vier potentiële partijen gedaan om in 2023 van Stichting B.A.C.H. over te stappen naar een nieuwe kantoorautomatiseringsdienstverlener. We hebben ervoor gekozen om te migreren naar DeLorentz. De overgang start begin 2023.

Daarnaast werkt Teylers samen met het Scheepvaartmuseum, Rijksmuseum van Oudheden en Kasteel de Haar naar een nieuw kassasysteem. Begin 2023 komen daar het Drents Museum en Batavialand bij. Met de samenwerking hopen we een stevig consortium te zijn in de onderhandelingen en in de ontwikkeling van dit nieuwe systeem.

Financieel verslag

Belangrijkste cijfers

€ 1.369.728

kosten
huisvesting

€ 891.199

aankopen

€ 3.582.200

subsidies
ministerie
OCW

€ 586.400

overige subsidies

€ 1.820.632

overige lasten

€ 3.317.188

kosten personeel

€ 4.628.853

eigen inkomsten

Toelichting op de Jaarrekening 2022

In 2022 kon het museum mede dankzij de genereuze steunpakketten van het Ministerie van OCW gegeven via de RAOCCC (in 2022 € 527.900) nadrukkelijk investeren in het terugwinnen van de vaste museumbezoekers en het bereiken van nieuwe doelgroepen. Door extra uitgaven op het gebied van marketing, educatie en programmering hebben we het jaar afgesloten met een bezoekersaantal dat in lijn is met de jaren vóór de coronapandemie. Deze bezoekersaantallen zorgden voor hogere inkomsten dan vooraf geraamd met een positief exploitatieresultaat in 2022 als resultaat: € 411.213.

Coronasteun

De eerste weken van het jaar was het museum nog gesloten. De inkomsten uit entree, zaalverhuur, winkel en pacht van het restaurant vielen tijdens die periode nog volledig weg. Dankzij de steun vanuit OCW konden deze gemiste inkomsten, goed opgevangen worden, net als de jaren daarvoor. Tijdens de lockdownperiode besloten we om de programmering aan te passen en in de zomerperiode geen tentoonstelling te organiseren, maar te investeren in de campagne *Vier de zomer in Teylers*, gericht op het museum zelf en de rijke historie van de museumzalen en -collectie, mogelijk gemaakt dankzij de financiering uit de coronasteun van het ministerie.

Met een positief resultaat: in de zomer was Teylers een van de weinige musea waar het bezoek weer op 100% lag in vergelijking met de jaren voor corona.

Na de zomercampagne stond het museum in het teken van de tentoonstelling *Hockney's Eye*, waarvoor eveneens extra middelen vanuit de OCW-steunpakketten ingezet zijn ten behoeve van marketing. Ook deze financiële injectie heeft z'n werk gedaan: *Hockney's Eye* sloot in januari 2023 af met bijna 90.000 bezoekers met daardoor een zeer positief effect op de inkomsten vanuit entreegelden, afdracht vanuit de horeca en verkoop in de winkel. Het bezoekersaantal is vermoedelijk positief beïnvloed doordat er bewust voor gekozen is om geen toeslag bovenop de reguliere entreprijs te heffen. Dankzij de coronasteun van het ministerie konden we dit achterwege laten waardoor de drempel voor alle typen bezoekers zo laag mogelijk gehouden kon worden. De komende jaren zal de subsidie uit de RAOCCC nog benut worden om met intensieve projecten, programma's en marketingacties bestaand en nieuw publiek bij het museum te betrekken.

Financieel overzicht

Het Eigen Vermogen had per 31 december 2022 een omvang van € 3.332.222, bestaande uit de Algemene Reserve van € 1.984.928, de Bestemmingsreserve Nalatenschappen van € 1.104.294, de Bestemmingsreserve Tentoonstellingen € 200.000 en de Bestemmingsreserve Personeel € 43.000. Het Eigen Vermogen is ten opzichte van 31 december 2020 toegenomen met € 411.213. De solvabiliteit bedroeg 34,90 (in 2020: 26,90 en in 2021: 35,68) en de liquiditeit 7,15 (in 2020: 8,01 en in 2021 8,03). Beide percentages zijn voor Teylers Museum relatief hoog, dit houdt verband met de extra coronasubsidie van het Ministerie van OCW. Inzake het bezoldigingsbeleid van de medewerkers wordt de Museum-cao gevolgd. De bezoldiging voor de directeur/bestuurder bedroeg over 2022 € 131.979. De bezoldiging bleef hiermee binnen het gestelde WNT-maximum van € 216.000.

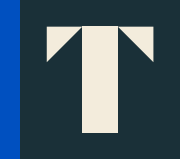
De Jaarrekening en Bestuursverslag 2022 zijn opgesteld volgens de richtlijnen van het Ministerie van OCW. Daarbij vormden het Activiteitenprogramma 2021-2024, de meerjarenbegroting, aangepaste coronabegroting en beschikking van extra subsidies het uitgangspunt voor de verantwoording. Bij de Jaarrekening 2022 is een goedkeurende verklaring van accountant Mazars verstrekt.

Dean was - in het kader van onze samenwerking met JINC - directeur voor een dag

We ontvingen een fantastisch bedrag namens de deelnemers van de VriendenLoterij

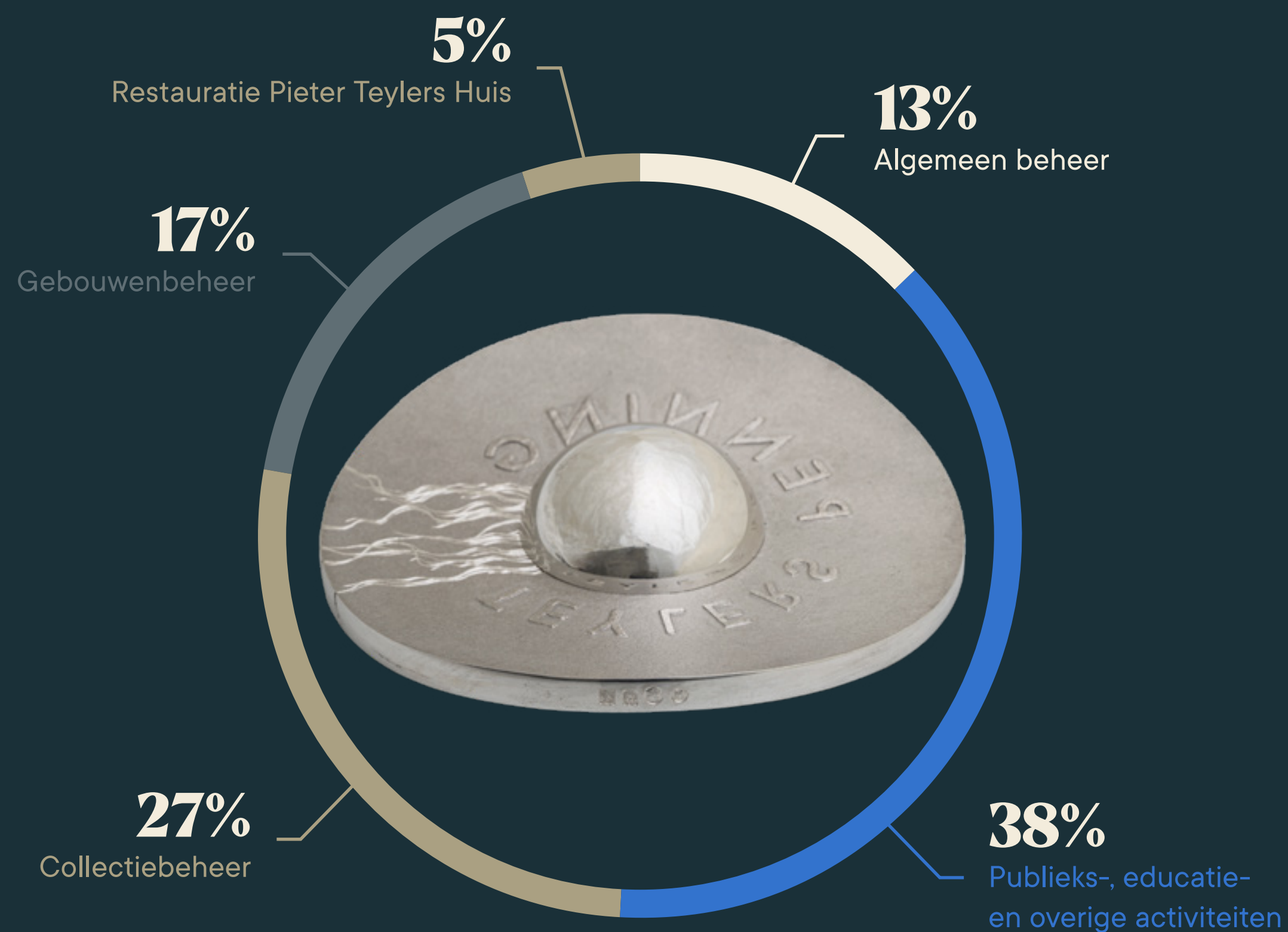
Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT regelt de normering van de topinkomens in de publieke en semipublieke sector. Op grond van de WNT moeten de inkomens van alle topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector openbaar worden gemaakt, evenals de inkomens van medewerkers met een inkomen boven de wettelijke norm. Het voor Stichting tot beheer en instandhouding van Teylers Museum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Het algemeen bezoldigingsmaximum is van toepassing. In 2022 is de beloning van de topfunctionaris binnen het algemene bezoldigingsmaximum gebleven.

2022

Functie	Directeur/bestuurder
Naam	Marc de Beyer
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Beloning	€ 116.022
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioen)	€ 15.957
Totaal bezoldiging	€ 131.979
Individueel WNT Maximum	€ 216.000

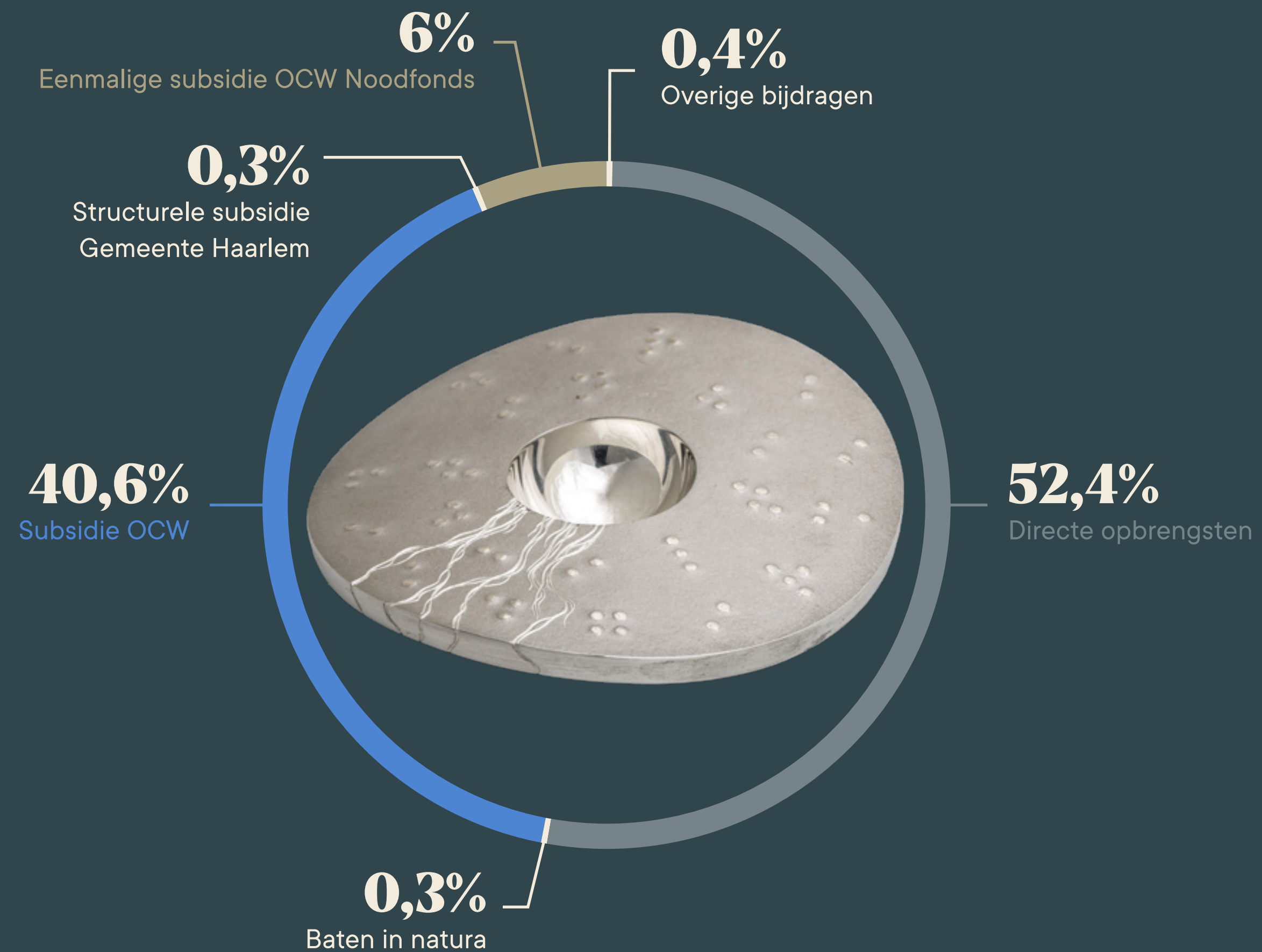
2022

Lasten naar functie

2022

Baten naar categorie

Samenvatting jaarrekening

Exploitatierekening

Baten

Subsidies OCW	€	3.582.200	€	3.458.214
Overige subsidies ^{*1}	€	586.400	€	1.172.255
Eigen inkomsten ^{*2}	€	4.628.853	€	3.164.171
Baten in natura ^{*3}	€	30.050	€	156.535
Totaal	€	8.827.503	€	7.951.175

Lasten

Personeelskosten	€	3.317.188	€	3.078.712
Huisvesting	€	1.369.728	€	3.937.648
Afschrijvingen	€	130.914	€	183.792
Aankopen	€	891.199	€	257.408
Overige lasten ^{*4}	€	1.820.632	€	1.092.165
Totaal	€	7.529.661	€	8.549.725

Diverse baten/lasten ^{*5}	€	229	€	28
Restauratie/Aankoopfondsen ^{*6}	€	886.859-	€	1.191.962
Vrijval/Storting res. nalatenschappen	€	-	€	-

Resultaat

Storting/Vrijval algemene reserve	€	168.213	€	593.440
Storting B. reserve tentoonstellingen	€	200.000	€	-
Storting B. reserve personeel	€	43.000	€	-

Balans per

Debet

Vaste activa	€	1.833.040	€	1.861.134
Vlottende activa	€	48.444	€	23.912
Vorderingen	€	867.298	€	1.209.646
Liquide middelen	€	6.799.554	€	5.068.173
Totaal	€	9.548.336	€	8.162.865

Credit

Algemene Reserve	€	1.984.928	€	1.816.715
Bestemmingsreserves	€	1.344.294	€	1.104.294
Restauratie/Aankoopfondsen	€	2.727.672	€	1.840.813
Voorzieningen	€	1.171.657	€	1.296.543
Langlopende schulden ^{*7}	€	1.243.943	€	1.322.283
Kortlopende schulden	€	1.072.842	€	782.217
Totaal	€	9.545.336	€	8.162.865

^{*1} Dit zijn subsidies uit publieke middelen; waaronder een bijdrage van OCW uit het coronanoodfonds en extra bijdrage van het Mondriaanfonds voor *Hockney's Eye*. Daarnaast ontvangt het museum jaarlijks een bijdrage van de gemeente Haarlem

^{*2} De eigen inkomsten bestaan uit entreegelden, zaalverhuur, bijdragen van vriendenfondsen en private fondsen voor specifieke projecten.

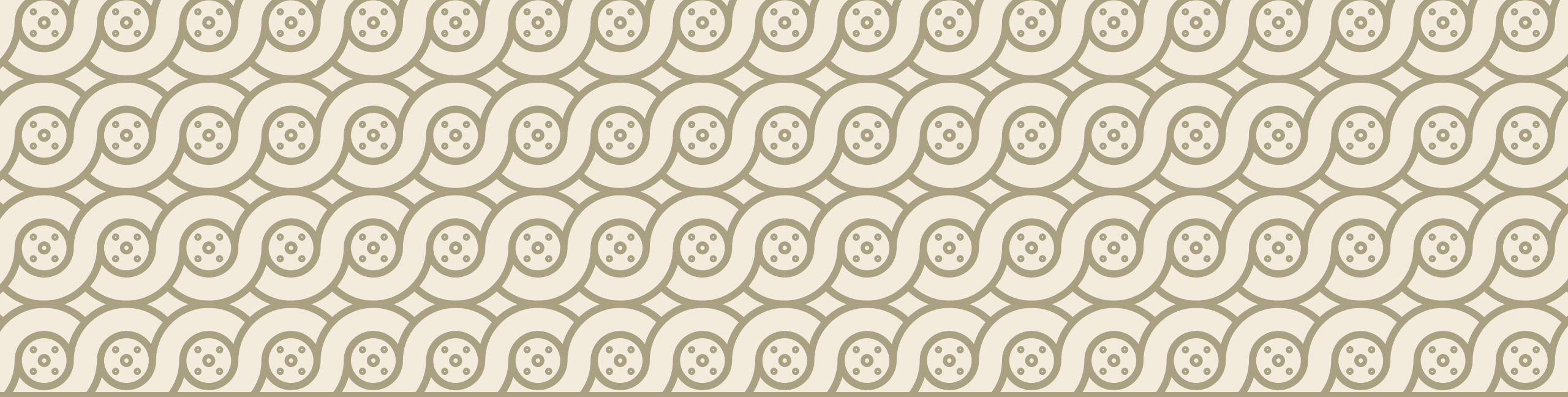
^{*3} De baten in natura betreffen kunstwerken van particulieren die zijn doorgeschonken door het Teylers Museum Vrienden Fonds.

^{*4} In de overige lasten zijn o.a. de kosten van collectiebeheer, tentoonstellingen, educatie en publieksactiviteiten opgenomen.

^{*5} In deze post zijn de rentebaten opgenomen.

^{*6} Deze post bevat onttrekkingen en stortingen in diverse restauratie- en aankoopfondsen.

^{*7} Dit bedrag betreft investeringssubsidies met betrekking tot o.a. de in 1996 afgeronde verbouwing en nieuwbouw van het museum. Elk jaar valt een deel van de investeringssubsidie vrij gelijk aan de afschrijvingslasten.

Bijlagen

Aanwinsten

Schenkingen

Schenking Stichting Avond van Wetenschap en Maatschappij

Jennifer Hoes (1973), *IRIS-penning*, 2019, **penning**

Schenking de heer C. Bastiaans

Christiaan Bastiaans (1951), *Zittend kind-figuur in Kitgum. Serie: Shelter seekers (The Night Commuters)*, 2004; *Figuur met katapult in Narus. Serie: Shelter seekers (The Night Commuters)*, 2004, **tekeningen**

Schenking Norbert van den Berg

Lizzy Ansingh (1875-1959), *Portret van Arendina Charlotte Marie van den Berg-Geertsema (1876-1951)*, 1891; *Portret van Lous*, 1955, **tekeningen**

Matthijs Maris (1839-1917), *Het betoverde kasteel*, **tekening**; *Het betoverde kasteel*, 1887, **grafiek**

Schenking erven collectie S. de Clercq

Anoniem (16de eeuw), *De Heilige Matthias*, 1587, **tekening**

Anoniem (17de eeuw), *Studie van handen en een knielende jongen in gebed*, **tekening**

Anoniem (17de eeuw), *Mozes en de zeven dochters van Reüel*, **tekening**

Anoniem (17de eeuw), *Interieur van een smidse*, **tekening**

Anoniem (17de eeuw), *Staande vrouw bij een tuinvaas*, **tekening**

Anoniem Italiaans, Bologna (17de eeuw), *Portret van een jongeman*, **tekening**

Anoniem Zuid Vlaams (18de eeuw), *Verliefd paartje*, **tekening**

Anoniem (19de eeuw), *Vervallen botenhuis*, **tekening**

Cornelis Bega (1631/32-1664) - omgeving van, *Zittende man met hoed*, **tekening**

Johannes Bosboom (1817-1891), *Vissers-en handelsschip bij een stadspoort aan het water*, **tekening**

Michiel Carrée (1657-1727), *Stalinterieur met vee*, **tekening**

Hendrik Gerrit ten Cate (1803-1856), *Landschap met molen bij Amsterdam, links de toren van de Westerkerk; Berglandschap met een hert*, **tekeningen**

Jacob Cats (1741-1799), *Herders met vee bij een dorp in een glooiend landschap*, 1799, **tekening**

Jan Frederik van Deventer (1822-1886), *Landschap met hoge boom*, **tekening**

Willem Cornelis van Dijk (1826-1881), *Gehurkt kind met een hond (recto); studie van een vrouw (fragment, verso)*, 1857, **tekeningen**

Christiaan Lodewijk Willem Dreiholtz (1799-1874), *Schepen op zee voor de rede van een stad; Schepen bij een pier met havenhuisje, rechts een ruïne op een berg*, **tekeningen**

Allaert van Everdingen (1621-1675), *Vissers in hun boot bij storm vlakbij een dorp aan het water*, **tekening**

Johannes Pieter de Frey (1770-1834), *De Anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp + legenda*, 1798, **tekening**

Wybrand Hendriks (1744-1831), *Heuvelachtig landschap met herder en herderin; Boerenhoeve met boerin en kinderen, op de voorgrond een ploeg*, **tekeningen**

Bartholomeus Johannes van Hove (1790-1880), *Stadsgezicht*, **tekening**

Pieter Jan van Liender (1727-1779) - toegeschreven aan, *Riviergezicht vanuit een raam*, **tekening**

Gerard Melder (1693-1754), *Waterpoort en Oude Kerk te Emmerik*, 1736, **tekening**

Johannes Cornelis Mertens (1742-1823), *Portret van een vrouw*, **tekening**

Willem van Mieris (1662-1747) - toegeschreven aan, *Portret van een vrouw*, **tekening**

Isaac de Moucheron (1667-1744), *Weide met vee tussen de bomen*, 1742, **tekening**

Filippo Napoletano (1589-1629) - toegeschreven aan, *Studie van een liggend mannelijk naakt*, **tekening**

Johan Heinrich Neuman (1819-1898), *Schildersatelier met kunstenaar aan de ezel, zijn leerlingen op de achtergrond*, **tekening**

Cornelis van Noorde (1731-1795) - toegeschreven aan, *Schepen op een wilde zee bij een stad aan het water, op de voorgrond figuren aan de wal*, **tekening**

Ary Pleijsier (1819-1879), *Handels-schepen op zee*, **tekening**

Jan van Ravenswaay (1789-1869), *Liggende koe in een stal; vooraanzicht*, **tekening**

Rembrandt (1606-1669) - omgeving van, *Heilige Hieronymus, geknield in gebed*, **tekening**

Herman Saftleven (1609-1685), *Boslandschap*, **tekening**

Willem Hendrik Schmidt (1809-1849), *Portret van een man met een brief in zijn handen*, 1831, **tekening**

Aert Schouman (1710-1792), *Vee rustend onder bomen met een hond zittend naast een slapende herderin*, **tekening**

Willem II van de Velde (1633-1707), *Schepen op zee*, **tekening**

Philippus Velijn (1787-1836), *Landlieden bij een Italiaans haven*, 1805, **tekening**

Dirk Verrijck (1734-1786), *Dorp met kerk langs het water*, **tekening**

Reinier Vinkeles (1741-1816), *Brug over de Brouwersvaart te Overveen*, 1772, **tekening**

Wigerus Vitringa (1657-1725) - toegeschreven aan, *Zeegezicht met wandelaars op het strand*, **tekening**

Schenking mevrouw J. Craandijk
Eric van den Boom (1953), *Honderdvijfentwintig jaar Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij*, 1981, **penning**

Schenking de heer en mevrouw De Haan

Firma Begeer, *Tienjarig bestaan van de oppascentrale van Stichting 'Onderlinge Studenten Steun' Kriterion*, 1959, **penning**

Fons Bemelmans (1938), *Due Vista*, circa 2003, **penning**

Karel Gomez (1930-2016), *Verpleeghuis Zuiderhout, vriendenhelp zieke bejaarden*, circa 1970, **penning**

Guus Hellegers (1937-2019), *Wolken boven de stad*, 1991, **penning**

Marina van der Kooi (1951), *Vrijheid, over de bevrijding van Elst in 1944*, 1985, **penning**

Linda Verkaaik (1956), *Boot met roer*, circa 1990, **penning**

Schenking mevrouw A. en de heer L. Jol ter nagedachtenis aan Leenderd Jol (1933-2007)

Thomas Rowlandson (1756-1827), 12 prenten uit de serie: *The English dance of death*, 1814, **grafiek**

Schenking particuliere collectie
Anoniem, *Gravure met het portret van Louis de Geer 1587-1625*, circa 1875, **plaquette**

Schenking particuliere collectie
Martin Assig (1959), *Zonder titel (Bruscheerd)*, 2002; *Fitzer*, 2001; *Roller*, 2002, **tekeningen**

Schenking particuliere collectie
Glenn Brown (1966), *Relax*, 2021, **grafiek**

Schenking particuliere collectie
Stefano della Bella (1610-1664), *Quarta scena di Mare*, 1637, **grafiek**

Schenking Hein A.M. Klaver Kunsthandel

Suze Robertson (1855-1922), *Pietje*, **tekening**

Schenking de heer A. van der Made
Leo Gestel (1881-1941), *Gezicht vanuit het raam op de daken van Woerden; Station van Bergen; Aardappeloogst*, **tekeningen**

Schenking de heer S. Oud

Simon Oud (1956), *Shelter, inschrijving van de Vereniging voor Penningkunst*, 2018, **penning**

Schenking de heer C. Peepkorn
's-Rijks Munt, *Automaatpenning van vliegtuigbouwer Fokker*, 1970-1982, **penning**

's-Rijks Munt, *Automaatpenning van vliegtuigbouwer Fokker*, 1982-1994, **penning**

Schenking de heer J. Pelsdonk
Anoniem, *Herinnering van het Pools Numismatisch Genootschap aan het Internationaal Numismatisch Congres*, 2022, **penning**

Schenking de heer F.L.Q.V.J. Ploos van Amstel

Frank Letterie (1931), *Negentigste verjaardag van Jaap Ploos van Amstel*, 2016, **penning**

Schenking Tanya Rumpff

Nikita Alexeev (1953), *Monument to Jacob the Dog*, 2003, **tekening**

Karin Arink (1967), *Zonder titel (mammalian)*, 1994, **tekening**

Marjolijn van den Assem (1947), *In de polder*, 2008, **tekening**

Hannah van Bart (1963), *Zonder titel*, 1998; *Zonder titel (kop)*, 1997, **tekeningen**

Thomas Bernstein (1957), *Zonder titel (figuren aan de kust)*, 1992, **tekening**

René Daniëls (1950), *Kunsthistorie; Schetsjes op ringbandpapier*, 1995; *Ateliers '63*, 1984, **tekeningen**

Mark Dion (1961), *Flotsam and jetsam*, 1994, **tekening**

Marlene Dumas (1953), *Self-portrait as a little girl*, 1985, **tekening**

Marcel van Eeden (1965), *Station*, 2004; *Abstract gekleurd*, 2012, **tekeningen**

Lucio Fontana (1899-1968), *Concetto Spaziale (Noir avec trous extérieurs)*, 1963, **grafiek**

Rosemin Hendriks (1968), *Zonder titel (gans)*, 2015, **tekening**

Imi Knoebel (1940), *Zonder titel (rood)*, 1974, **tekening**

Rob van Koningsbruggen (1948), *Zonder titel (stervorm)*, 1981; *Zonder titel (drie strepen)*, 1983, **tekeningen**

Juul Kraijer (1970), *Geschubde figuur*, 2005, **tekening**

John Lurie (1952), *Stupid penis*, 2007; *The Sherpa loved sherbet*, 2007, **tekeningen**

Bjarne Melgaard (1965), *Zonder titel (gewonde vrouwenfiguur)*, 1998; *Zonder titel (blauwe olifant)*, 1998; *Zonder titel*, 2001; *Zonder titel*, 2001; *Inside Ricky Kasso*; *Zonder titel*, 1998, **tekeningen**

Marc Molenaar (1959), *Zonder titel (zittende figuur); Zelfportret*, **tekeningen**

Navid Nuur (1976), *Star thing point*, 2007, **tekening**

Meret Oppenheim (1913-1985), *Eine angenehmer Moment auf einem Planeten*, 1981, **grafiek**

Pieter Ouborg (1893-1956), *Zonder titel (masker)*, 1947; *Zonder titel (fantasielandschap)*, **tekeningen**

Tony Oursler (1957), *Free floating signifier*, 1998; *Feeder lines*, 1998, **tekeningen**

Pavel Pepperstein (1966), *Scène uit de film 'Cherubim'*, 2007, **tekening**

Raymond Pettibon (1957), *The Marlboro Monkey*, 1992; *Batman*, 1998; *I do, too; If the printers ...*, 1995; *Lay on, MacDuff!*, 1998, **tekeningen**

Alexander Reutov (1965), *Zonder titel*, 2022, **tekening**

Charlie Roberts (1983), *Krapp kapp*, 2009, **tekening**

Andrei Roiter (1960), *Gezicht uit een treinraam*, 1999-02; *Zonder titel*, 2002; *Zonder titel*, 1998-04-07, **tekeningen**

Sam Salehi Samiee (1988), *Jongen met blauw oog*, 2012, **tekening**

Anne-Marie Schneider (1962), *Zonder titel (Shuttle)*, 2001; *Zonder titel (theater)*, 2002; *Zonder titel*, 2000; *Zonder titel*, 2001; *Fantôme de la mer*, 2003; *Acrobatic Moumouth*, 2003; *Zonder titel (blauw hoofd)*, 2001, **tekeningen**

Jan Schoonhoven (1914-1994), *Zonder titel (T62-84)*, 1962; *Zonder titel (T79-19)*, 1979; *Zonder titel (T78-10)*, 1978; *Zonder titel (T62-153)*, 1962; *Zonder titel (T75-94)*, 1975; *Zonder titel (T62-163)*, 1962; *Zonder titel*, **tekeningen**

Jamie Shovlin (1978), *Redwing. Turdus iliacus*, 2006, **tekening**

Wim Sinemus (1903-1987), *Straatgezicht*, 1935, **tekening**

Kiki Smith (1954), *Vogel*, 1998, **tekening**

Nedko Solakov (1957), *From "somewhere" #6*, 2004; *From "somewhere" #3*, 2004; *From "somewhere" #5*, 2004; *From "anywhere" 1*, 2000; *From "anywhere" 15*, 2001; *From "somewhere" #7*, 2004; *From "anywhere" 16*, 2001; *From "somewhere" #4*, 2004; *From "somewhere" #2*, 2004; *From "somewhere" #1*, 2004, **tekeningen**

Gert Tobias (1973), *Zonder titel (Uil)*, 2006, **tekening**

Povilas Ricardas Vaitekunas (1940), *Zonder titel; Muis*, 2004; *May*, 1991, **tekeningen**

Emo Verkerk (1955), *Andrej Platonov*, 1990; *Violisten*, **tekeningen**

Koen Vermeule (1965), *Zonder titel (Voor Tanya)*, **tekening**

Carel Visser (1928-2015), *Boom*, 2001; *Zonder titel*, 2001, **tekeningen**

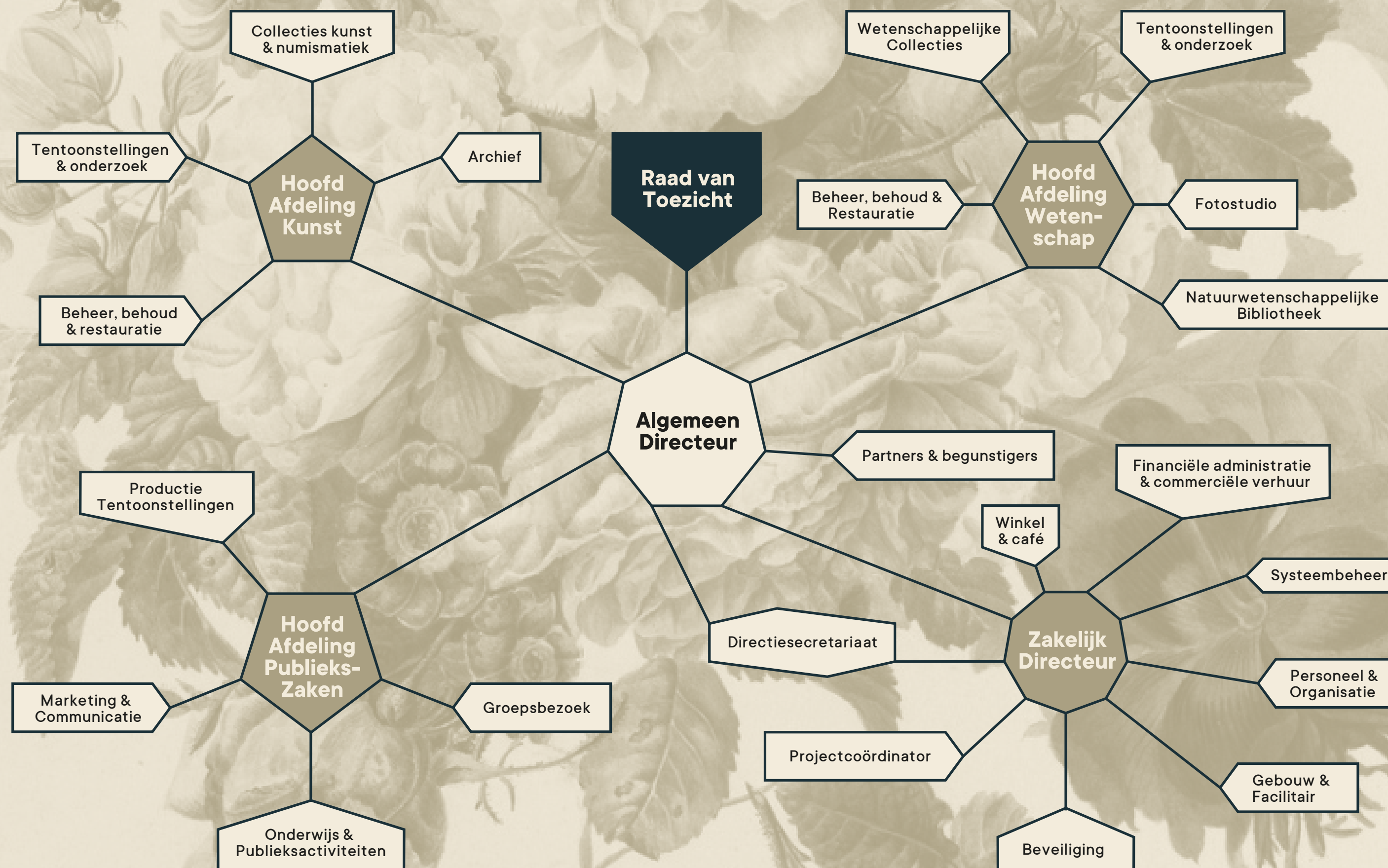
Mathias Völcker (1955), *Zonder titel*, 1989; *Zonder titel*, 1986, **tekeningen**

Schenking mevrouw M. Scharloo
Geer Steyn (1945), *Vijfentwintigjarig huwelijk Marjan Scharloo en Folkert van Kemenade*, 2007, **penning**

Schenking de heer G. Steyn
Geer Steyn (1945), *Ontwerp voor de Teyler-penning*, 2021, **penning**

Schenking de heer S. Wagner
Corine Ton-Rekers (1970), *Vijfenvertig jaar Numismatische Kring Kennemerland*, 2021, **penning**

Organogram per 31 december 2022

Aankopen

Aangekocht uit eigen budget

Anoniem, *Congrespenning van het 36ste congres van de International Art Medal Federation FIDEM te Tokio, 2020*, **penning**

Anoniem, *Herinnering aan het FIDEM-congres te Tokio, 2020*, penning

Marius Bauer (1867-1932), *Twee liggende opiumschiivers naar links, 1924; Twee liggende opiumschiivers naar rechts, 1924; Opiumschiiver met pijp, 1924*, **tekeningen**

Karin Beek (1948) *Twee kanten van een ijsbeer, 2022*, **penning**

pietsjanke fokkema (1960), *brievenproject: brief 3*, **brief met tekeningen**

Olivier Julia (2022) *Intersection lumineuse, inschrijfpenning van de Vereniging voor Penningkunst, 2022*, **penning**

Pier van Leest (1958), *Teylers Penning, 2022*, **penning**

Johan Nieuwenhuize (1980), *28 Autonome foto's restauratie Pieter Teylers Huis, 2019-2021; 70 Rapportagefoto's restauratie Pieter Teylers Huis, 2019-2021*, **foto's**

Aaron Santcroos (werkz. ca. 1760-1791), *Bedriegertje met het wapen Oranje-Nassau, 1760*, **tekening**

Yoshito Terasaki & Mitsuji Matsuda, *Zilveren prijspenning van het 36ste FIDEM-congres te Tokio, 2020*, **penning**

Kana Tonooka, *Penning met congreslogo van het FIDEM-congres te Tokio, 2020*, **penning**

Aangekocht met steun van de Brook Foundation

Pauline Knip-Rifer de Courcelles (1781-1851), *Rode paradijsvogel (Paradisea rubra), 1811*, **tekening**

Aangekocht met steun van Stichting Roodenburg Van Looy

Suze Robertson (1855-1922), *Handwerkende vrouw*, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Dirk Zoete (1969), *Afgeleide van een cactus, 2020*, **3 tekeningen**; *Afgeleide van een cactus, 2021*, **5 tekeningen**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Aurora Zoetmulder Sanders Fonds
Josse Pyl (1991), *think a and THINK i THOUGHT i've thought I, 2021*, **tekeningen**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Fonds B.Art

Christiaan Bastiaans (1951), *Rebel fighter at the border crossing (nr. 10), 2004; Rebel fighter at border crossing, 2004; The February 21 Barlongo Massacre Serie: Shelter seekers (The Night Commuters), 2004; Hiding in the bush Serie: Shelter seekers (The Night Commuters), 2004; Vrouw en kind in Kitgum Serie: Shelter seekers (The Night Commuters), 2004*, **tekeningen**

Pieter Hermanides (1932-2019), *Voor iedereen een raadsel, 1984; Heel eenvoudig klaar te maken, 1975; Moderne tijden, 1984; Nog dicht bij de zin van het leven, 1970*, **tekeningen**; *Daar gaan ze weer, 1971*, **grafiek**

Navid Nuur (1976), *Zonder titel, 2011*, **tekening**

Fabrice Cazenave (1975), *Herbier 23, 2021; Herbier 22, 2021*, **tekeningen**

Nour-Eddine Jarram (1956), *The Wait, 2021; Clog dance, 2017*, **tekeningen**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Legaat Boting

Jacob Philipp Hackert (1737-1807), *Gezicht op Sorrento, 1782*, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Fonds Matthijs de Clercq

Jan Boeckhorst (1605-1668), *Studie van twee kariatiden, 1658*, **tekening**

Leonaert Bramer (1596-1674), *Scènes uit Metamorfosen van Ovidius, album met tekeningen*

Herman Saftleven (1609-1685), *Fruitoogst (september), 1670*, **tekening**

Roelant Savery (1576-1639), *Staande man in Baltische of Russische klederdracht, tekening*

Esaias van de Velde (1587-1630), *Blokhut aan een beek, 1627*, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Fonds Numismatiek

Bourgondische kruisdaalder uit Gelderland, 1592, **munt**

Leeuwendaalder uit West-Friesland, 1649, **munt**

Johannes Wienecke (1872-1945), *De vloek en zegen van het geld, 1911*, **penning**

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt mede dankzij haar KOG-Vereniging Rembrandt Fonds, haar Themafonds Prenten en Tekeningen en een schenking van The School of Life Amsterdam) en Teylers Museum Vrienden Fonds,

(Fonds Matthijs de Clercq)

David Joris (ca. 1501-1556), *David vechtend tegen de ondeugden, 1536*, **tekening**

Aangekocht met steun van de VriendenLoterij

ter gelegenheid van het afscheid van directeur Marjan Scharloo
Willem Bastiaan Tholen (1860-1931), *Molens bij Giethoorn, 1882*, **schilderij**

Een verzameling vroege stereofotografie uit de periode 1851-ca. 1865 uit de collectie van C.H.W. Hendrikse (oorspronkelijk van dhr. Wim van Keulen), bestaande uit meer dan 300 objecten:

Robert Hunt, *Synopsis of the contents of the Great Exhibition of 1851; Album of Crystal Palace views*; C.M Mensing, *Het Londensche Nieuws gedurende de tentoonstelling van 1851; Lane's Telescopic View of the Ceremony of*

the opening of the Great Exhibition by Rawlins, 1851; Stereoscopic Album, eerste uitgave; Tenerife, An Astronomer's Experiment, C. Piazz Smyth, boeken

Zeven stereodaguerreotypieën van Crystal Palace, ca. 1851; Stereodaguerreotypie door Augustine Belloc, ca. 1850; Stereodaguerreotypie door Bruno Braquehais, ca. 1850; Acht stereo-daguerreotypieën, maker onbekend, ca. 1850; Stereodaguerreotypie door Louis Jules Dubosq, ca. 1855; Stereodaguerreotypie met het portret van een jonge vrouw in een etui, ca. 1855, **stereo-daguerreotypieën**

Vier albumine stereofoto's uit de serie *Épreuve a Mouvement*, ca. 1860; Vijf stereofoto's uit de serie *Hollande*, door Alexis Gaudin, 1858; Veertien stereofoto's van Haarlem, door Pieter Oosterhuis, 1860; Twee stereofoto's, tintype, ca. 1860-1875; Tien stereofoto's, ca. 1860; Twaalf stereofoto's van katten, ca. 1880; Zes albumine tissue stereofoto's, door Pierre Henri Lefort, ca. 1860; Zes albumine tissue stereofoto's, ca. 1860; Twee zilvergelatine stereofoto's, ca. 1900; Drie albumine tissue stereofoto's, door August Frederik Willem Vogt, ca. 1890/1900; Albumine tissue stereofoto, door Frédéric Viret, ca. 1857; Vijftig stereofoto's pathologie anatomie, door Christian Georg Schmorl, ca. 1890-1920, **stereofoto's**

Affiche van ambrotypist L.W.F. Mark; Affiche van daguerreotypist E.S. Hayden, ca. 1850, **affiches**

The Stereoscopic Magazine: a gallery of landscape, scenery, architecture, antiquities and natural history, 1858, **tijdschrift**

Twee stereoambrotypieën, ca. 1855; Vier stereoambrotypieën door Pieter Oosterhuis, ca. 1854; Stereoambrotypie van een jonge jongen, in etui, **stereoambrotypieën**

Vier ambrotypieën van de Wereld-tentoonstelling in Crystal Palace door Negretti & Zamba, ca. 1854, **ambrotypieën**

Achtentwintig kartonnen kaarten met een optische illusie, **kaarten**

Stereodaguerreotypie van een jonge vrouw, in etui met daarin een stereokijker, ca. 1850; Mahoniehouten stereokijker voor daguerreotypieën, ca. 1855; The Natural Stereoscope, een zeer luxe uitgevoerde stereokijker, 1862; Wortelnoten stereokijker, door Murray & Heath, ca. 1855; Wortelnoten stereokijker op voet, ca. 1860; Vrijstaande notenhouten stereokijker, door Negretti & Zamba; Stereokijker, door Weiss, ca. 1920, **stereokijkers**

Stereokijker van notenhout op voet met lade met collectie stereofoto's, door London Stereoscopic Company, ca. 1860, **stereokijker met stereofoto's**

Stereokijker in houten kist, ca. 1870; Mahonie Stereokijker met kist, ca. 1859-1865, **stereokijkers in kist**

Stereokijker in wortelnoten kist (Swann stereoscopic treasury) compleet met een assortiment vroege stereofoto's, ca. 1860, **stereokijker in kist met collectie stereofoto's**

Brochure over stereoscoop, ca. 1900, **brochure**

Stereoscoop door Smith, Beck & Beck in leren cassette, met handleiding en prijslijst, 1859, **stereoscoop**

Stereoafbeeldingen van geometrische vormen op papier, ca. 1920-1940, **stereoafbeeldingen**

Eenentwintig stereo-lithografieën, ca. 1850, **stereo-lithografieën**

Tentoonstellingscatalogus *Paris en 3d*, door Harry N. Abrams, 2000, **catalogus**

Achtendertig Franse tissuefoto's, ca. 1860, **tissuefoto's**

Bruiklenen

Uitgaande kortdurende Bruiklenen

Nederland

Den Haag, Museum Beelden aan Zee
Pieter Starreveld: Ambachtelijk Classicist
3 penningen van Pieter Starreveld (1911-1989)

Dordrecht, Dordrechts Museum
Wanderlust. Nederlandse kunstenaars op reis 1800-1900
3 tekeningen Gerrit van Schouten (1779-1839), 19 tekeningen van Elisabeth Johanna Koning (1816-1887) en 1 schilderij van Wijnand Nuijen (1813-1839)

Groningen, Groninger Museum
Stad houdt stand. 350 jaar Groningens Ontzet
5 penningen van onbekende vervaardiger en 2 penningen van Theodoor Victor van Berckel (1739-1808)

Haarlem, Museum Haarlem
Jan van Borssum Buisman
1 tekening, 1 schilderij 2 bronzen en 2 gipsen sculpturen Jan Hendrik van Borssum Buisman (1919-2012)

Haarlem, Museum Haarlem
Dicht bij Mari Andriessen
5 schetsboeken en 1 penning van Marie Sylvester (Mari) Andriessen (1897-1979)

Schiedam, Stedelijk Museum Schiedam
Levend Landschap
2 tekeningen van Roelant Roghman (1627-1692)

Buitenland

Antwerpen, Snijders&Rockoxhuis
Klavier
1 tekening van Hendrick Goltzius (1558-1617)

Barcelona, CosmoCaixa
The Sun
1 model van een zonnecollector met stoomzuiger

Bonn, LVR-LandesMuseum
A Feast for the Eyes. Dutch Still-Life Paintings in Detail.
1 model van een watermolen met vijzel

Düsseldorf, Kunstpalast Düsseldorf
Ich. Max Liebermann. Ein europäischer Künstler
1 schilderij van Jozef Israëls (1824-1911)

Mantua, Fondazione Palazzo Te
L'arte di vivere
2 tekeningen van Giulio Romano (1499-1546)

Namur, Musée Félicien Rops
The circus was here! Namur à l'heure du cirque
1 schilderij van Hendrik Jacobus Scholten (1824-1907)

Rancate, Pinacoteca cantonale Giovanni Züst
Le 'invenzioni di tante opere': Domenico Fontana (1543-1607) ei suoi cantieri
1 tekening van Cavaliere d' Arpino (Giuseppe Cesari) (1568-1640) en 1 tekening van Cesare Nebbia (1536 ca.-1614)

Uitgaande langdurende bruiklenen

Amsterdam, Auteursbond
1 sculptuur van Nel Bakema

Amsterdam, Museum het Rembrandthuis
1 prent van Rembrandt van Rijn en 2 prenten van Jan Lievens

Amsterdam, NEMO Science Museum, voor een mini-versie van de Ovale Zaal

1 fossiele vis, 1 fossiele libelle, 1 fossiele garnaal uit Solnhofen (Duitsland), 2 fossiele tanden van een Reuzenhaai, 1 ammoniet uit Engeland, 1 reuzensalamander uit Oeningen (Duitsland), 1 bergkristal, 1 landschapsmarmer, 1 pyriet, 1 aragoniet, 1 gepolijst stuk, 1 geode, 1 gesteente met bolvormige kristallen, 1 versteend hout, 32 perenhouten kristalmodellen van René Just Hauy, 2 vogelplaten van de replica van *The Birds of America* van J.J. Audubon, 1 demonstratiemodel voor het transport van een sokkel voor een standbeeld, 1 eudiometer, 1 set prisma's, 1 telescoop, 1 snaargalvanometer, 1 object van uraniumglas en 1 aurorafles

Den Bosch, Museum Slager
1 schilderij van Petrus Slager

Haarlem, Frans Hals Museum
1 schilderij van Cornelis van Haarlem en 1 sculptuur van Bartholomeus van Hove

Haarlem, Museum Haarlem
1 Tangens galvanometer naar Elias, 16 mineralen (calcsiltiet, calcië, melkquartz, muscoviet (3x), lei, amfiboolquartz, biotiet, graniet, chloriet, granaat, hematiet, magnetiet, kalkaeniet, fossielenkalk) en 3 fossielen (Leuciscus helveticus Winkler, Ammonites polyplorus De Haan, Conocephalus seilzeri Bronn)

Inkomende kortdurende bruiklenen

Hockney's Eye

Amsterdam, Koninklijk Oudheidkundig Genootschap
1 tekening

Amsterdam, Rijksmuseum
3 tekeningen

Cambridge, The Fitzwilliam Museum
3 tekeningen en 2 schilderijen

Leiden, Rijksmuseum Boerhaave
2 instrumenten

Los Angeles, Hockney Foundation
1 video-installatie, 6 tekeningen, 5 schilderijen, 28 iPad-tekeningen, 3 fotocollages en 1 fotografische tekening

Particuliere collectie
14 tekeningen en 1 schilderij

Particuliere collectie
1 tekening

Particuliere collectie
1 instrument

Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen
1 tekening

Haarlem, Noord-Hollands Archief
1 tekening

De bruiklenen van de tentoonstelling *Vogelpracht* zijn meegenomen in het verslag van 2021

Inkomende langdurende bruiklenen

Diverse particuliere collecties
Jaap Kaas (1898-1972), *Jonge gorilla ('Japie') en kakkerlak*, 1940; Zelfportret, 1940; *Curiosité anachronique*, 1946; *Ma légitime (Portret Margot Kaas-Brandon)*, 1948, **tekeningen**

Charles Howard Hodges (1764-1837), *Portret van Anthony Luden (1794-1846)*, 1830; Jan Adam Kruseman Jz. (1804-1862), *Portret van Jacob Hendrik Luden (1765-1838)*, 1838; *Portret van Anna Catharina Luden-Duker (1803-1851)*, 1839; August Allebé (1838 - 1927), *Portret van Johannes Luden (1792-1868)*, 1868; Pieter Haaxman (1854-1937), *Gebroken snaren*, 1890, **schilderijen**

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
114 objecten (boeken, penningen, postzegels, prenten en diverse parafernalia) uit de collectie van Boudewijn Büch, 3 prenten van Andy Warhol (1928-1987); 1 tekening van Jacques de Gheyn II (1565-1629), 1 prent van een onbekende kunstenaar en 1 schilderij van Anton Mauve (1838-1888) uit de collectie C.J. van Tienhoven.

Stichting Roodenburg Van Looy
Dubbele stuiver (noodmunt) van Doornik, geslagen over duit van Luik, 1709, **munt**

Noodmunt van vijf centime uit Antwerpen, 1814, **munt**

De eerder in bruikleen gegeven werken van de Stichting Roodenburg Van Looy staan vermeld in de voorgaande jaarverslagen.

De eerder in bruikleen gegeven werken van de Vereniging Haerlem, Stichting Reinhold De Wilde en de Universiteit Leiden/De Nederlandsche Bank staan vermeld in de voorgaande jaarverslagen.

Stichtingen

Teylers Stichting

Pieter Teyler heeft bij testament Teylers Stichting in het leven geroepen om kennis van godsdienst, kunst en wetenschap te bevorderen en behoeftigen te ondersteunen. Teylers Stichting is eigenaar van de gebouwen en de collecties, die door Teylers Museum worden beheerd. Onder de Stichting ressorteren het Godgeleerd Genootschap en het Tweede Genootschap. In het laatste zijn natuurkunde, letterkunde, geschiedenis, kunstgeschiedenis en numismatiek vertegenwoordigd. Om de wetenschap te stimuleren schrijven beide Genootschappen jaarlijks een prijsvraag uit en geven lezingen in het museum. Teylers Stichting heeft in 2022 het aspect armenzorg ingevuld met giften aan het Fonds Urgente Noden Haarlem en Omgeving en aan Triple Threat.

De Stichting heeft twee bijzondere leerstoelen aan de Universiteit Leiden. De leerstoel 'Geschiedenis van de natuurwetenschappen' wordt bekleed door prof. dr. Frans van Lunteren. Hij onderzoekt de geschiedenis van de Nederlandse natuurwetenschappen tussen 1815 en 1940 en Teylers Museum in het bijzonder. Prof. dr. Eric Jorink bekleedt de tweede leerstoel, 'Verlichting en religie in historisch en sociaal-cultureel perspectief'. Hij houdt zich bezig met de raakvlakken tussen geloof, kunst en wetenschap in de Verlichting, en met het ontstaan van collecties en musea.

De Stichting kent ook fellowships, een gezamenlijk initiatief van de Stichting, het museum en de twee genootschappen. In september 2022 is de tweede Teyler Fellow, dr. Joyce Zelen, haar onderzoek naar de grafiekcollectie gestart.

In 2022 kreeg dr. Huigen Leeflang een gouden penning toegekend vanwege zijn bijdrage "Eer boven goud", als antwoord op de prijsvraag uit 2018 van prof. dr. Yvonne Bleyerveld waarin zij vroeg naar "een oorspronkelijke studie waarin gedemonstreerd wordt hoe prenten werden verspreid, gebruikt en gewaardeerd". Datzelfde overkwam prof. dr. Peter Tomson met zijn bijdrage in antwoord

op de in 2016 uitgeschreven vraag naar "een kritische beschrijving en evaluatie van het onderzoek in de laatste vijftig jaar naar het uiteengaan van jodendom en christendom in de eerste eeuwen van onze jaartelling." Prof. dr. Annette Merz heeft de inzending beoordeeld en de bekroning begeleid.

In maart gaf prof. dr. Ernestine van der Wall haar Winterlezing: "Zijn moderne vrouwen echte vrouwen? Stemmen in De Hollandsche Lelie." Prof. dr. Beatrice de Graaf gaf in november haar Winterlezing: "Staat van crisis. Hoe ons moderne crisisbesef ontstond."

Teylers Godgeleerd Genootschap bestond in 2022 uit de volgende leden:

Prof. dr. Marcel Barnard, hoogleraar praktische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam

Prof. dr. Herman Beck, emeritus hoogleraar godsdienstwetenschap, in het bijzonder van de islam, Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit van Tilburg

Prof. dr. Eric Jorink, onderzoeker aan het Huygens ING (KNAW) en Teylers-hoogleraar 'Verlichting en Religie in historisch en sociaal cultureel perspectief' verbonden aan de Universiteit Leiden

Prof. dr. Annette Merz, hoogleraar Nieuwe Testament bij de Protestantse Theologische Universiteit (PThU), Groningen

Prof. dr. Petruschka Schaafsma, universitair hoofddocent ethiek aan de Protestantse Theologische Universiteit, Amsterdam

Prof. dr. Mladen Popović, hoogleraar Oude Testament en het vroege Jodendom, met bijzondere aandacht voor Qumran en de Dode Zee-rollen, Rijksuniversiteit Groningen

Prof. dr. Ernestine van der Wall, emeritus hoogleraar geschiedenis van het christendom, Universiteit Leiden

Huigen Leeflang (links) en Peter Tomson (rechts) met de gouden prijspenning van Teylers Stichting

Teylers Tweede Genootschap bestond in 2022 uit de volgende leden:

Prof. dr. Wim van Anrooij, hoogleraar Nederlandse letterkunde tot de Romantiek, Universiteit Leiden

Prof. dr. Yvonne Bleyerveld, bijzonder hoogleraar Kunst op papier en perkament aan de Universiteit Leiden en senior Conservator Tekens- en Prentkunst (ca 1500-1800) bij het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis - in Den Haag

Dr. Liesbeth Claes, Universitair Docent Oude Geschiedenis, Universiteit Leiden

Prof. dr. Beatrice de Graaf, hoogleraar Geschiedenis Internationale Betrekkingen, Universiteit Utrecht

Prof. dr. Frans van Lunteren, hoogleraar Geschiedenis van de Natuurwetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Universiteit Leiden en Teylers-hoogleraar

Prof. dr. ir. Wim van Saarloos, emeritus hoogleraar Theoretische Natuurkunde te Leiden, oud-President van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) te Amsterdam

Prof. dr. Louise Vet, oud-directeur Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en buitengewoon hoogleraar evolutionaire ecologie, Wageningen Universiteit

Teylers Stichting wordt bestuurd door vijf Directeuren:

Henriëtte Beekma-Romijn, secretaris
Frederike van Citters-van de Grampel, penningmeester
Edzo Huisman
Niels Teves,
Sjoerd Verduyn Lunel, presiderend directeur

Op 16 maart overleed John Trip. Hij was lid van de Raad van Toezicht van Teylers Museum namens Teylers Stichting tussen 2012 en 2016. Ook was hij lang bestuurslid van Teylers Museum Vrienden Fonds.

Op 12 juni overleed Joosje Beets-Hehewerth. Ook zij was lid van de Raad van Toezicht namens Teylers Stichting tussen 2001 en 2010.

Teylers Museum Vrienden Fonds

Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds (TMVF) heeft als doelstelling het bevorderen van de bloei van Teylers Museum. Dit doel wil TMVF bereiken door het bijeenbrengen en beheren van al dan niet periodieke schenkingen uit binnen- en buitenland. TMVF doet regelmatig donaties aan Teylers Museum en ondersteunt daarmee projecten op de korte en middellange termijn en activiteiten van het museum.

In TMVF zijn naast de reserves met een meer algemeen karakter negen Fondsen op Naam ondergebracht met een specifieke bestemming:

- Fonds Legaat Boting, t.b.v. collectie-uitbreiding met voorkeur voor pentekeningen van landschappen en schilderijen uit de Haagse School
- Fonds Matthijs de Clercq, t.b.v. de uitbreiding van de collectie tekeningen
- Restauratiefonds, t.b.v. restauratieprojecten op het gebied van de kunstcollectie en de bibliotheek
- Fonds Numismatiek, t.b.v. de uitbreiding van de collectie numismatiek
- Fonds Van Regteren Altena Loman, met name t.b.v. uitbreiding van de collecties
- Fonds B.Art, t.b.v. jaarlijkse aankopen van hedendaagse tekenkunst
- Fonds Busvervoer, t.b.v. vervoer van scholieren naar het museum
- Het Aurora Sanders Zoetmulder Fonds, t.b.v. de aankoop van of opdracht tot hedendaagse kunst
- Fonds Familie Bids (in oprichting), t.b.v. de aankoop van niet-abstracte schilderijen van voor 1930

Eind 2022 had het Vrienden Fonds 1822 begunstigers. Ook was er in 2022 een aantal eenmalige schenkers. Voorts ontvangt TMVF schenkingen

uit de Verenigde Staten via The Netherland-America Foundation (NAF). De structurele plus éénmalige donaties tezamen zorgden in 2022 voor € 447.276 aan inkomsten voor het Vrienden Fonds, plus bijdragen uit nalatenschappen van totaal € 412.116.

Het totale vermogen van het Vrienden Fonds bedroeg begin 2022 € 9.207.725. Hiervan was circa € 3.757.454 ondergebracht in een beheermandaat bij Van Lanschot Kempen. Daarnaast is er gedurende het hele jaar een bedrag van omstreeks € 5,3 miljoen in cash aangehouden. Eind 2022 was het totale vermogen, geheel bestaand uit effecten en cash, € 7.716.299.

TMVF heeft in 2022 in totaal € 1.896.512 aan het museum gedoneerd (inclusief de schenkingen in natura), deels voor aankopen uit de Fondsen op Naam. De ontvangen schenkingen in natura zijn direct doorgeschonken aan het museum.

Dankzij de generositeit en hulp van vele Vrienden, begunstigers, schenkers en erflaters kan het museum steeds weer mensen, jong en oud, enthousiast maken voor het museum en voor kunst en wetenschap. Het bestuur van het Teylers Museum Vrienden Fonds is hen daarvoor bijzonder erkentelijk. Samen met de nieuwe directeur Marc de Beyer zullen verdere stappen worden gezet om nieuwe wensen en dromen van het museum te realiseren.

Henry van Geen, (Voorzitter Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds)

Het bestuur van de Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds is onbezoldigd. De samenstelling was in 2022 als volgt: Frederike van Citters, bestuurslid namens Teylers Stichting
Henry van Geen, voorzitter en lid beleggingscommissie
Charlotte Gevers Deynoot-Broekers, bestuurslid
Jacqueline Lenterman, bestuurslid en lid beleggingscommissie
Saskia Sicking, bestuurslid, portefeuillehouder Fondsen op Naam
Alexander van Velzen, bestuurslid
Joof Verhees, penningmeester en lid beleggingscommissie

Stichting Roodenburg van Looy

De Stichting Roodenburg Van Looy heeft ten doel het verkrijgen, bewaren, beheren, uitbreiden en in stand houden van de schilderijenverzameling, de muntenverzameling en de andere verzamelingen op het gebied van kunst, kunstnijverheid en boeken bijeengebracht door de heer Willem Roodenburg senior en de heer drs. Willem Roodenburg junior en zijn echtgenote mevrouw Anna Elisabeth (Anneke) Roodenburg-van Looy. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door haar verzamelingen onder te brengen in Teylers Museum.

Dit jaar stond in het teken van het droevige nieuws van het overlijden van Anneke Roodenburg-van Looy. Het bestuur denkt samen met de directie en medewerkers van Teylers Museum en het bestuur van Teylers Stichting in dankbaarheid en respect aan haar terug en aan alles wat zij voor het museum heeft betekend.

Dit jaar zijn bijdragen gedaan ten behoeve van Teylers Museum voor de aankoop van een tweetal noodmunten in verband met het beleg van Doornik en van Antwerpen en voor aankoop van een aquarel van Suze Robertson.

Het bestuur kwam onbezoldigd driemaal bijeen en werd met twee personen uitgebreid tot de volgende samenstelling:

Marina Aarts
Terry van Druten, secretaris
Hein Godschalx, penningmeester
Edzo Huisman, voorzitter
Bram Rutgers van der Loeff

Personeel

In 2022 waren gemiddeld 53,75 personen (44,98 fte) in dienst van het museum, werkten twee personen via Spaarne Werkt (voorheen Paswerk) en konden we steunen op de enorme inzet van bijna 60 vrijwilligers. Een persoon werd vanuit het Rijksmuseum gedetacheerd en daarnaast werkte nog een groot aantal personen op freelance basis voor ons. Het ziekteverzuim in 2022 was 7,36% (tegenover 4,85% in 2021).

In 2022 waren de volgende personen werkzaam in Teylers Museum:

Bestuur en personeel

Bestuur en directie

Marc de Beyer, algemeen directeur

Managementteam

Marije Kool, zakelijk directeur
Terry van Druuten, hoofdconservator Kunst
Linda Mol, hoofd Publiekszaken
Trienke van der Spek, hoofdconservator Wetenschap

Partners & Begunstigers

Carla Voorendonk, hoofd Partners & Begunstigers
Britt Hendriks, medewerker Partners & Begunstigers (per 5 april)
Petra Loeving-van Henten, medewerker Partners & Begunstigers
Bo Peters, medewerker Partners & Begunstigers (tot 27 april)

Afdeling Kunst

Robien van Gulik, projectleider Kunstverzamelingen (andere functie per 1 september 2022)
Linda Hooning BA, medewerker Archief
Nadia Kersten-Pampiglione, restaurator Kunstverzamelingen (andere functie per 1 september 2022)
Ewout Koek, restaurator Wetenschapelijke collecties (andere functie per 1 september 2022)
Myrthe Krom, junior conservator Kunstverzamelingen (tot 15 maart)
Celeste Langedijk, collectiebeheerder Kunstverzamelingen (andere functie per 1 september 2022)
Jan Pelsdonk, conservator Numismatische Collecties

Marleen Ram, conservator Kunstverzamelingen
Carel van Tuyll van Serooskerken, honorair conservator

Afdeling Wetenschap

Laura Egginton, medewerker collectie (per 25 juli)
Eulàlia Gassó Miracle, conservator Wetenschap (per 1 maart)
Marieke van Hoeken, conserveringsmedewerker
Jan Willem Pette, restaurator instrumenten en fossielen
Anne Schulp, honorair conservator Paleontologie
Vannessa Timmermans, fotograaf (per 1 mei)
Herman Voogd, hoofd collectiebeheer Wetenschap (tot 3 juni)
Moed de Vries, junior conservator Wetenschap (tot 13 januari)
Tim de Zeeuw, collectiebeheerder afdeling Wetenschap (andere functie per 1 mei)

Afdeling Publiekszaken

Vera Bartels, medewerker Digitalisering & Online Media
Heleen van Halsema, Communicatiemedewerker
Mark Idema, telefonist/achterwacht medewerker Publiekszaken (per 20 april)
Niels Kerkkamp, tentoonstellingsbouwer
Nicole Kramer, medewerker Publiekszaken
Fieke Kroon, medewerker Educatie
Sara van der Linde, Registrar
Fred Pelt, medewerker Tentoonstellingen
Sandra Plukker, wayfinding (tot 1 juli)
Debby Scholtes, medewerker Marketing & Sales
Enzo Vredegoor, medewerker Educatie & Onderwijsrelaties
Martijn Zegel, fotograaf (tot 14 juli)
Tanja Zuijderwijk, ontwikkeling digitale visie (tot 29 januari)

Bedrijfsvoering

Financiën
Joke Akkerman, hoofd Financiële Administratie
Sorit Abdulsemed, administratief medewerker
Paul Rietveld, medewerker Financiële Administratie en Zakelijke Verhuur

Huisvesting
Wouter Lips, hoofd Huisvesting en Onderhoud
Marieke van Iersel, medewerker onderhoud gebouwen + projectsecretaris (PTH)
Paulus Kramer, Schilder
Ben Wolff, medewerker Technische dienst

HR
Iris Vogel, HR-adviseur

Directiesecretaresse
Monique van Meerlant

Winkel
Marleen Dronkert

Projectmanagement
Maaïke de Bie, projectcoördinator

Beveiliging en Facilitaire Zaken
Hoofd Beveiliging
Marcel Koopmans
Medewerkers Beveiliging
Bert van Dansik
Charrel Halekor (Eerste Beveiliging per 1 juli)
Wayl Haymoura
Wendy Jansen
Wim de Jong
Jeroen Koper (Vervangend Eerste Beveiliging per 1 juli)
Farida Mazouz
Hakim Meneceur (Eerste Beveiliging per 1 juli)
Eric Mulder
Valerie Schoots
Mehmet Ünalp (per 1 juni)
Veronique Volger

Medewerkers Kassa
Suzanne Dunnewijk, kassamedewerker (per 1 juni)
Madeleine Huijzer-Smit
Mark Idema (tot 6 juni)
Lesley Korpos (tot 1 februari)
Wiebke Schulz (per 1 juni)

Medewerker Publiek & events
Lesley Korpos (van 1 februari tot 1 september)

De Lorentz Formule

Producer
Corine Overvest
Regie
Liesje Knobel
Rieks Swarte

Acteurs
Yara Alinck (per 1 mei)
Rozanne de Bont (tot oktober)
Dieuwertje Dir
Dorien van Gent
Tom Jaspers
Amro Kasr (per 1 mei)
Vera Ketelaars
Eric-Jan Lens
Emma Linssen
Sjoerd Meijer
Harper Michielsen (tot oktober)
Imke Smit (tot april)
Maureen Tauwnaar

Museumdocenten

Annemarie Nibbering, docent Kunst & Vliegwerk
Lonneke Oostdam, docent Kunst & Vliegwerk
Tonneke Sengers, docent Kunst & Vliegwerk
Peggy Woudsma, docent Kunst & Vliegwerk

Rondleiders

Fons Alkemade
Jelle Attema
Frank van den Berg
Marlize Blad
Marianne de Bruijn
Hedy Ceelen
Giulia Franceschini
Peter van Graafeiland
Gerda van Ham (per 1 juli)
Corrie Hiltermann
Els Hoekstra (tot 24 mei)
Lenie 't Hooft-van der Linden
Annelies Hoogland-Snackers
Atie Kodde-van Marle
Mitchell Landsberg
Els Launspach
Roel Middelburg
Maya Mutlu (per 1 juli)
Maartje van Peijpe (per 1 februari)
Renée Roebbers
Martin van Tulder
Bart Vernooij
Cor Vlot
Rinze Marten Witteveen

Blitslab

Chantal Hagman (tot 1 augustus)

Vrijwilligers

Afdeling Kunst
Bep Blom-Timmers
Frans Loerakker
Anneke Poutsma-Mathijssen

Ineke Schoonhoven-Eschbach,
Lidy Willems

Afdeling wetenschap

Han Franse (tot aan zijn overlijden op 25 september)
Renee Janssen (tot 1 februari)
Bas Kamps
Cees Kramer
Ewi de Kuiper
Jaap Slikker
Jan Stobbe

Kunst & Vliegwerk

Iris de Boer-Kleinman
Sanne Keiner (tot 14 september)
Angelique Klingen
René Kroon van Diest
José Langendijk
Gerda Negenborn
Dyan Rijkes-van Selm
Rob Roetman
Harm Steehouwer (tot 27 september)
Floris van der Veen
Pauline Wentzel
Wies Weustink (tot 1 maart)
Jana Wolters (1 juli tot 3 november)

Museumwinkel

Karen Barreveld
Gerrit Barreveld
Henne van Beek
Bep Blom-Timmers
Kitty Borkent
Marijke Brakel
Peter Broekman (tot 22 december)
Imada Deenik-de Ru
Els Elders (per 1 augustus)
Lucie Gebing-de Paus
Anna Groen-Lucassen
Gre Hamminga-Stutvoet
Simone Kapitein
Joke van Keulen-Roozen
Tonny van der Kort
Wilma Kreuger-Odijk
Anita van der Krol
Ellen Kuiper
Henny Langendijk-Meijer
José Langendijk
Helga de Lugt-Timmerman
Simone Meulenbelt-Snijders
Pia Muller
Juliette Nijenhuis-Wildervanck
Popko Nijenhuis
Wilma Odekerken-Montfoort
Yolanda Palmboom-Smit
Margreet Plomp (tot 13 april)
Dyan Rijkes-van Selm
Frans Roozen
Mirjam Schellart

Loes Schornagel
Marijke Sikkes-van Hasselt
Marlies Spek
Peter Spek
Helen Stuart
Tom Voet
Monique Vogelzangs

Stagiair(e)s

Roald Bakker, stagiair afdeling Publiekszaken (1 februari tot 1 juli)
Martine de Groot, stagiaire afdeling Kunst (31 januari tot 9 juni)
Muus van Kessel, stagiaire afdeling Publiekszaken (vanaf 22 augustus)
Sterre Overmars, stagiaire afdeling Kunst (1 februari tot 1 augustus)

Ondernemingsraad

De OR bestond in 2022 uit Charrel Halekor (voorzitter), Jan Pelsdonk (secretaris) en Tim de Zeeuw (lid). Gedurende het jaar kwam de OR diverse keren samen en op 27 september vond de jaarlijkse achterbanraadpleging plaats. De OR vergaderde zes keer met de directie, onder andere over de jaarrekening van 2022, de flexibele schil, het opleidingsbudget, het vitaliteitsbeleid en goedwerkgeverschap, de cao, de stilte- en de kolfrumte en de begroting van 2023. De notulen van de vergaderingen zijn verspreid onder de medewerkers.

Externe activiteiten van medewerkers

Marc de Beyer

Bestuurslid, MuseumJeugdUniversiteit
Lid van de Monitoringscommissie
Musea voor de Raad voor Cultuur
Presentator van *Nu te Zien!* van AVROTROS
Directeur bij de Koninklijke Hollandsche Academie der Wetenschappen
Jurylid Irispenning
Lezing over de achttiende eeuw in de reeks *Kunstgeschiedenis door museum-directeuren*, The School of Life, 5 april
Lezing over Michelangelo in de reeks *Kunstgeschiedenis door museum-directeuren*, The School of Life, 6 december

Terry van Druten

Lid raad van adviseurs, Vereniging Rembrandt
Lid adviescommissie Beeldende Kunst, Prins Bernhard Cultuurfonds
Secretaris Stichting Reinhold De Wilde
Secretaris Stichting Roodenburg Van Looy
'Two and a Half Centuries of Exhibiting', gastcollege Vrije Universiteit Amsterdam, 15 september

Laura Egginton

Communicatievrijwilliger, Museum Tot Zover (tot november 2022)
Fair Future Generator traineeship, Milieudefensie

Eulàlia Gassó Miracle

Lid werkgroep NLBIF-partners (Netherlands Biodiversity Information Facility)
Lid Netwerkgroep 'Gedrukte Werken' van de Universiteitsbibliotheken & Nationale Bibliotheek (UKB)

Robien van Gulik

Gastcollege Collectie Hulpverlening, Reinwardt Academie Amsterdam, 28 april
Lid examencommissie Advanced Professional Program Conservation and Restoration of Cultural Heritage, Universiteit van Amsterdam, 29-30 september, 6 december

Linda Hooning

Lid Taskforce Museumarchieven
Medewerker Documentaire informatievoorziening, Rijkswaterstaat (t/m maart 2022)

Archivaris/Informatiespecialist, Gerrit Rietveld Academie Amsterdam (vanaf maart 2022)

Ewout Koek

Gastworkshop Boekensteunen, Reinwardt Academie Amsterdam, 18 mei

Marije Kool

Voorzitter Marketing Overleg Amsterdamse Musea (MOAM)
Lid Werkgroep Museumvereniging inzake Museumkaart
Bestuurslid Stichting Beheerstichting Automatisering Cultureel Haarlem (B.A.C.H.)
Nederlandse correspondent European Museum of the Year Award
Spreker tijdens ProBiblio-bijeenkomst voor marketeers van bibliotheken uit Noord- en Zuid-Holland

Marije Kool en Wouter Lips

'Duurzaam verbouwen van een monument', presentatie tijdens het Museumcongres, 7 oktober

Celeste Langedijk

Gastles herkennen van grafische technieken, Kennemer Lyceum Haarlem, 21 februari

Jan Pelsdonk

Conservator numismatische collectie, Rijksmuseum Amsterdam
Hoofdredacteur *De Beeldenaar. Tijdschrift voor numismatiek en penningkunst*
Redacteur Jaarboek voor Munt- en Penningkunde
Gedelegeerde International Art Medal Federation FIDEM
'Noodgeld, loodgeld, gouden geld. De Woerdense noodmunten in perspectief', lezing Koninklijk Nederlands Genootschap voor Munt- en Penningkunde, Woerden, 23 april
'Real fake. Research on emergency coinage in the Netherlands', lezing Internationaal Numismatisch Congres, Warschau, 12 september

Marleen Ram

Redactielid *Delineavit & Sculpsit: Journal for Dutch and Flemish Prints and Drawings*
'De geschiedenis van het auteursportet', gastcollege i.s.m. Lieke van Deinsen, Research Master Art History, Universiteit Utrecht, 7 december

Trienke van der Spek

Adviseur Collectiebeleid voor NEMO Science Museum Amsterdam
Lid commissie Chemical Landmarks NL (Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging)
Bestuurslid Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties
'Talk on The Lorentz Lab: Reviving the Scientific History of Teylers Museum', Alliance of Early Universal Museums Meeting, 9-11 June 2022
'The birth of the earth: 19th century theory, visualization and perception', international science conference Objects of Understanding: Historical Perspectives on Material Artifacts and Practices in Science Education, Flensburg, 18 t/m 22 juli 2022
'Exhibitions and galleries, 1982-2022', Scientific Instrument Symposium The Past, Present, and Future of Scientific Instrument Studies, Athene, 19 t/m 23 september 2022
'Spaces of Knowledge: Teylers Museum 1850-1900', final conference Projecting Knowledge: The Magic Lantern in Science Communication, Utrecht, 13 en 14 oktober 2022

Tim de Zeeuw

Lid Kascommissie Adlib Gebruikersgroep
Gastdocent Reinwardt Academie
Finalist Museumtalentprijs 2022 (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Publicaties van medewerkers

Terry van Druten

'De kunstenaar en de kastelein', *Kunstschrift* 5, p. 12-19
'Ruggesprek. Rembrandt en Eeckhout', Lootsma e.a. (red.), *in gesprek. Wat kunst kan losmaken. Bundel opstellen ter gelegenheid van het afscheid van Fusien Bijl de Vroe als directeur van de Vereniging Rembrandt*, p. 8-9

Eulàlia Gassó Miracle

'Zien, dan geloven. Het begin van het einde van fabeldieren – op één na'. NVOX nummer 6, p. 35.
'De tijd van Tante Cor'. NVOX nummer 10, pp. 40-41.

Jan Pelsdonk

'Doorgelichte numismatiek (5), achterstallige soldij', *De Beeldenaar* 46-3, p. 123-126
'Doorgelichte numismatiek (6), Spaansgezinden in het nauw', *De Beeldenaar* 46-4, p. 207-213
'Concedo nulli – ik wijk voor niemand', *Uit eigen kring* 20 jaar later. Uitgave ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van de Numismatische Kring Rotterdam 1962-2022 (Rotterdam) p. 92-97
'Teylers Penning door Pier van Leest', *De Beeldenaar* 46-6, p. 316
'Doorgelichte numismatiek (7), kanonnengeld uit Maastricht', *De Beeldenaar* 46-6, p. 290-294
'Gun Money and the Spanish Treasure Fleet', in: Mark A. Benvenuto (red.) *Chemistry of Medals. American Chemical Society Symposium Series 1427* (Washington DC) p. 65-74
'De penningen van Pieter Starreveld', *Pieter Starreveld 1911-1989. Monografieën van het Sculptuurinstituut 12* ('s-Gravenhage) p. 82-93, 180, 188-189

Marleen Ram

'A Copy after Anthonie Waterloo by John Constable', *Master Drawings* 60, p. 121-123
'Hockney's perspectief', *Kunstschrift* 5, p. 38-43
L. van Deinsen en M. Ram, 'Spaar ze allemaal! De verzameling schrijversportretten in Teylers Museum', *Delineavit & Sculpsit* 51, p. 2-118

Trienke van der Spek

'De Zondvloedmens', NVOX 2022 • nummer 4 • bladzijde 46-47
'Het zonnestelsel op tafel', NVOX 2022 • nummer 8 • bladzijde 52-53

Beeldregister

- P. 3** Willem Bastiaan Tholen (1860-1931), Molens te Giethoorn, ca. 1882-1884 – aanwinst 2022
- P. 4** Portret van Pieter Teyler uit de brief van pietsjanke fokkema aan Pieter Teyler – aanwinst 2022
- P. 5** Uit: John Gould (1804-1881), *A monograph of the Trochilidae, or family of Humming-birds*, 1861
- P. 6** Uit: Marcus Catesby, *Hortus Europae Americanus*, 1767
- P. 11** Uit: John James Audubon (1785-1851), *The Birds of America*, 1827-1838
- P. 13** Uit: William Hamilton, *Campi Phlegraei: observations on the volcanos of the two Sicilies*, 1776
- P. 22** Pieter Hermanides (1932-2019), *Nog dichter bij de zin van het leven (detail)*, 1970 – aanwinst 2022
- P. 24** Uit: William Hamilton, *Campi Phlegraei: observations on the volcanos of the two Sicilies*, 1776
- P. 27** Uit: John James Audubon (1785-1851), *The Birds of America*, 1827-1838
- P. 29** David Hockney, *Self Portrait, 22nd November 2021* © David Hockney
- P. 31** Uit: Louis Renard, *Poissons ecrevisses et crabes, de diverses couleurs et figures extraordinaires, que l'on trouve autour des Isles Moluques, et sur les côtes des Terres Australes*, 1754
- Joan Holtzhey (1726-1808), Prijspenning van Teylers Tweede Genootschap (links) en Teylers Godgeleerd Genootschap, 1778 tot 1846
- P. 35** Lucie van Dam van Isselt (1871-1949), Zonnebloemen in een vaas, na 1891 tot voor 1949
- P. 40** Nour-Eddine Jarram (1956), *The Wait*, 2021 – aanwinst 2022
- P. 44** Pauline Knip-Rifer de Courcelles (1781-1851), *Paradijsvogel (Uranornis rubra) op een tak*, 1811 – aanwinst 2022
- P. 46** Detail uit: Thomas Rowlandson (1756-1827), 12 prenten uit de serie: *The English dance of death*, 1814 – aanwinst 2022
- P. 47** David Joris (ca. 1501-1556), *David vechtend tegen de ondeugden (detail)*, 1536 – aanwinst 2022
- P. 53** Josse Pyl (1991), *think a and THINK i THOUGHT i've thought I (detail)*, 2021 – aanwinst 2022
- P. 60** Tony Oursler (1957), *Feeder lines*, 1998 – aanwinst 2022
- P. 61** Philippus Velijn (1787-1836) naar Johannes Lingelbach (1622-1674), Landlieden bij een Italiaanse haven, 1805 – aanwinst 2022
- P. 64** Suze Robertson (1855-1922), *Handwerkende vrouw* – aanwinst 2022
- P. 65** Pier van Leest (1958), Teylers Penning, 2022
- P. 67** Stefano della Bella (1610-1664), *Quarta scena di mare*, 1637 – aanwinst 2022

Samenstelling en redactie

Heleen van Halsema
Linda Mol
Teylers Museum

Vormgeving

Studio Wesseling

Fotografie

Mike Bink
Sacha de Boer
Dirk-Jan van Dijk
Stéphanie Driessen
Albert Elen
Heleen van Halsema
Britt Hendriks
Wiebrig Krakau
Eva Krol
Wouter Lips
Petra Löevering-van Henten
Linda Mol
Bastiaan van Musscher
Johan Nieuwenhuize
Debby Scholtes
Bibi Veth
Enzo Vredegoor
Sander van Weert
Hélène Wiessenhaan
Martijn Zegel

Teylers Musem

Spaarne 16
2011 CH Haarlem

